...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! 45-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

...ССС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...191 (11788) | 1968 оной августын 15, четверг | Сэн 2 мүнгэн

МИНИСТРЭЙ АМАРШАЛГА

РСФСР-эй Ой модоной ажахын министерствын коллеги, Ой модоной, модо болбосоруулгын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай президиум байгша оной хоёрдохи квартал соо предприятинуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолон гаргаба.

Энэ мүрысөөндэ габшагайгаар оролсожо ажаллаһан Ивалгын модоной ажахын хүдэлмэришэд олоной дундаһаа шалгаран гаража РСФСР-эй Ой модоной ажахын министерствын коллегиин, Ой модо болбосоруулгын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай президиумэй дамжуулгын Улаан тугта, 1-дэхи мүнгэн шанда хүртэбэ. Мүн Кабанскын ой модоной ажахын коллектив 2-дохи мүнгэн шанда хүртөө. Һаяшаг РСФСР-эй ой модоной ажахын министрэй орлогшо Бакланов, профсоюзай ЦК-гай түрүүлэгшэ Беликов гэгшэд ажалаараа алдаршаһан түрүү коллективүүдые халуунаар амаршалан телеграмма эльгээбэ.

Н. ТЮРНЕВ.

...РТИЙНА БҮЛЭГ

...УБЛИКЫМНАЙ алишье нютагта сабшалангай ногооной ...са нёдондонойхиһоо һайн, урда жэлнүүдэйхиһээ һураггүй ...абаха арга дүүрэн бии. Тингээдшье хүдөө ажахын гол шу... ...элиэрн олонхи колхоз, совхозуудта эмхи гуримтайгаар ябуу... ...шанараар һайн үбһэн абтана. Энээниие аймаг бүхэнһөө оро... ...ээ мэдээсэлнүүд гэршэлнэ.

... хуряажа, силос даража байгаа бүхы хүнүүдэй эршэ хүсэ ...идхаха, эдэбхи үүсхэлыень бүри бадаруулха, энэ үедэ хүн ...эргэжэлтэн ба хүтэлбэрилхы тушаалтан бүхэнэй харюусал... ...элүүлхэ зорилгоор колхоз, совхозуудай партийна организа... ...элдхэлэй ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Үбһэшэдые байра бай... ...дез хоолоор жэншэдгүй хангаха, соёл болбосоролой, нинтэ ...жын хүдэлмэри эмхидхэхэ ябадал партийна организаци... ...урдаа хараха хэрэгынь ха юм. Социалис мүрысөө үргэнөөр ...улхэ, тэрэнэй ябасын дүнгые хаһа соонь согсолжо, үбһэшэдтэ ...жа байха гээшэ ямар ехэ удхатайб.

...ээл бэлэдхэлгын үедэ партийна организацинуудай харюусал... ...тонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хүсэниинь — үбһэшэдэй ...звенонуудта хүдэлдэг коммунистнарай партийна бүлэг боло... ...хуряалгын үедэ организацинингаа коммунистнар, комсомол... ...бригада, звено бүхэндэ зүбөөр хубаарилан табиһан partком ...ртбюро энэ нэгэдэмэл хүсэндэ түшэглэнэ, тэдэнээр дамжуу... ...той юумэ бүтээжэ, амжалта туйлана.

...лаар Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой партийна органи... ...уй дүршэлынь анхарал татамаар. Мүнөө жэлэй үбһэ ху... ...үедэ ажахы доторнь 17 звено эмхидхэгдэнхэй. Тэдэнэй та... ...партийна, партийно-комсомолой, зургаандань комсомолой ...байгуулагданхай. Эдэ бүлэгүүдые шадамар, зондоо хүндэ... ...унистнууд, комсомолшууд хүтэлбэрилнэ. Саг зуура эмхид... ...эдэ бүлэгүүд эмхидхэхы, элсүүлхы үүргэеэ һайнаар дүүргэ...

...ээнь, 4-дэхи отделениин Нуганай үбһэшэдэй звенодо хамта... ...хүн хүдэлнэ. Тэдэнэй гурбанниинь партиин, 14-ниинь ВЛКСМ... ...д юм. Эндэхи партийна бүлэгые коммунист Дондок Жамбае... ...иков толгойлно. Тус звеногойхид бултадаа журам һайнтай, ...идөө оролдосотойгоор хандадаг, ажалайнь бүтээсэ ехэ, аба... ...эйнь шанар эрхим. Коммунист бүхэн тус тустаа партийна ...ай. Дэйшалхы хуудаһанай редактор, агитатор, шанар хинаг... ...элэн. Үбһэшэдтэ үе үе болоод лэ кино харуулагдана.

...звенодохи ажалай эмхидхэл һайн. Коллективээрээ социалис ...анхай. Даабариһаа үлүүлэн 600-аад центнер үбһэ һүрилжэ ...шидээ. Сабшалга, тармалга, һүрилэлгын хоорондо забһар ...уй, һүринүүдээ шарга дээрэ сомоно. Һүүлэй мэдээнһээ хара... ...ногой үбһэшэд абаһан уялгаяа холо үлүүлхэ аргатай. Тнихэ ...ийн ажалланад. Урмашуулгын хүсэн ехэ. Зүбөөр зохёогдо... ...ай түлбэри, мүрысөөнэй гурим ажалшадай зоригые улам ба... ... Байгаалиин уларилай муудаа һаа гү, али хүдэлмэридөө ...болоо һаа, эндэхи үбһэшэд хахад һүнишье хүрэтэр хүдэлхэ ...эй байдаг.

...хозой хоёрдохи отделениин инженер Бальжин Доржиевич ...эй хүтэлбэрилдэг партийно-комсомолшуудай бүлэгэй ажал ...ал магтагдамаар. Партийна бүлэгэй хүтэлбэрилэгшын орол... ...отагай алба хаагшад үбһэшэдэй дунда нинтэ-ойлгуулламжын ...ээри ябуулна. Отделениин бухгалтер Радна Жамсаевна Са... ...огой ажалшадай зүгһөө хүндэтэйгөөр угтагдадаг. Энэ нүхэр ...эй ходо хөөрэлдэдэг, орон дотор, гадаадын оронуудта болож ...ниние дуулгадаг юм. Агитаторай хүсэлэнгөөр эндэ концерт ...

...хэнэй аймагай зарим партийна организацинууд үйлэдбэриин ...огуудта коммунистнуудай бүлэгүүдые эмхидхэжэ, партийна ...гэдхэдэг, КПСС-эй гэшүүдэй үүргэ ба харюусалга дээшэ... ...һайн дүй дүршэлтэй болонхой. Партийна бүлэгэй удха шана... ...энэй ажал ябуулгын аша үрые ойлгоһон тулӑдаа, энэ онол ...улам үргэнөөр дэлгэрүүлхые оролдожо байдагыень тэмдэг...

...ээ аймаг соонь үбһэшэдэй дунда партийна, партийно-комсо... ...аг зуурын 20 бүлэг хүдэлжэ байна. Мүн малай фермэнүүдтэ ...эһэн саг үргэлжын 16 партийна бүлэг үбһэ хуряалгада, ...ралгада эдэбхитэйгээр хабаадана. Эдэнэй гол зорилгонь — ...гын үедэ ниитын малда бардам хүрэхэ, эрхим шанартай үбһэ ...илос дараха хэрэг болоно. Тэрэшэлэн комсомолой 24 бүлэг ...н дээрэ хүдэлжэ байнхай. Партийна организациин хүдэлмэ... ...й дүршэлые халан абажа, комсомолой организацинуудай иимэ ...эһэнниинь тон һайшаалтай.

...тийна хүдэлмэриин иимэ онол арга республикымнай бусад... ...гуудай ажахынуудта дэлгэржэ байна. Энэ талаар КПСС-эй ...ай райком горитой юумэ хэнэ. Хоринн аймагай Үдын совхо... ...ком түрүүшээр гурбан звенодоо иимэ бүлэгүүдые эмхидхээ. ...һала барагаар хүдэлнэ.

...өөнэй партийна эхин организацинууд нилээд томо. Шухала ...газарта хэдэн коммунистнуудые табижа, саг зуурын партий... ...үүдые эмхидхэхэ арга боломжотой. Иигэжэ партийна хү... ...дбэриин шухала участок дээрэ элсүүлэн табихада үрэ ехэ... ...на. Зүгөөр зарим ажахынуудта партийна бүлэгүүд яахадаа ...идхэгдэнэгүй, тэдэнэй баян дүй дүршэл, онол арга хэрэглэг...

...на хуряалгын, орооһо гүрэндэ тушаалгын халуун хаһа орожо ...энэ харюусалгатай үедэ коммунистнарай түрүү үүргэ бэелүүл... ...ала. Тиимын тула хуряалгын агрегадуудта, бригаданuудта, ...бэрлэгшэдэй, гүрэндэ тушаагшадай дунда партийна бүлэгүү... ...идхэхэ шухала. Энэ асуудалда парткомууд, партбюро, КПСС... ...омууд эртээнһээ анхаралаа табиха болоно.

...тийна бүлэг — коммунистнуудай дайшалхы нэгэдэл мүн. Тэ... ...хүдэлмэри улам һайжаруулха, үргэдхэхэ гээшэ партийна орга... ...уудай үдэр бүриинь хэрэг.

Үбһэ хуряалга дээрэһээ мэдээсэнэ

ХҮЛТЭ ГАРТААРАА...

Тосхоной дундуур хүнүүдшье харагданагүй. Ажалай халуун хаһада хэн гэр тойроноо байхаб даа, бултал сабшалан дээрэ гаранхай. Үбһэнэй ургаса һайн. Саг соонь сабшажа, хуряажа абабал, ниитын малда нилээд ехэхэн тэжээл бэлэдхэгдэхэ байха. Мүнөө Ара-Хэрээтын «Дружба» колхоздо 16 звено хүдэлжэ байна. Артелиин бүхы ажалшад хүлтэ гартаараа үбһэ хуряалгада хабаадана.

Энэ халуун хаһада һургуулиин һурагшад, нютагай эмхи зургаануудай ажалшад миин байнагүй. Илангаяа һургуулиин һурагшадай ажалаар колхознигууд хүсэлөө хананги байдаг. Залуушуулай хүсөөр ехэ ажал бүтээгдэнэ. Колхоздо бодхогдоһон бүхы сомоонүүд һургуулиин һурагшадай хүсэгүйгөөр һүрилэгдөөгүй байха. Үбһэ.дэ ябагшадай олонхинь эдиршүүл ха юм. Ахалагша классуудай һурагшад Бадмасу Норбоева, Шура Санданова гэгшэд, эдир хүбүүд Коля Сакияев болон Арьяевтанай Володя гэгшэд ажалдаа ходол магтуулжа ябана.

Мүрысөөнэй дүнгөөр нүхэр Г. В. Ивановой даадаг звено колхоз соогоо түрүү ябана. Мүнөө энэ звеногойхид даажа абаһан сабшалангаа хуряажа дүүргэхэ болоо. Гурбадахи бригадын нүхэр Синицынэй звенодо гэрэй эзэн эхэнэрнүүд олон хүдэлнэ. Сабшалангай хуряагдажа дүүрэхэ тума ажалай эршэ улам шангадана.

Н. КУРТОШИН.

Бэшүүр.

ҺААЛИШАДАЙ ҮҮСХЭЛ

Оёорой совхозой Зүүн-Ториин һаалишад үбһэ хуряалгын эхилхэдэ, 80 гектар сабшалангай үбһэ өөһэдынгөө хүсөөр хуряан абаха гэһэн уялга абаһан байгаа. Совет засагай 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ энэ гүүртын малшад мүнөө жэлдэ тэрэ газар дээрэһээ нёдондонойхиһоо һураггүй ехэ үбһэ абахаар хараална. Юуб гэхэдэ, сабшалангайнь ургаса һайн, гектар бүриин 18 центнер үбһэ ургэнэ.

Хэрбээ үнгэрэгшэ жэлдэ хамта дээрээ 839 центнер үбһэ хуряаһан байгаа һаа, мүнөө жэл 1200 центнер абаха зэргэтэй.

Гүүртын һаалишад ниитынгээ малда тэжээл ехээр бэлэдхэхынгээ хажуугаар һү һаалгаяа дээшэлүүлнэ. Жэшээнь, тэндэхи һаалишад июль һарада 356 центнер һү һааха түсэбтэй байһан аад, 367 центнер абаа. Тиигэжэ энэ гүүртынхид һү һааха долоо һарынгаа түсэб үлүүлээ.

А. ДОНДОКОВ.

Зэдэ.

ҮДЭРЭЙ ТЕМЭДЭ

НАМАРАЙ ЭРТЫН ПААР

Зунай һүүл һарада, намарай эхеэр хахалагдаһан паар хабарайхиһаа дутуугүй аша туһатай гэжэ манай республикын олохон түрүүшүүл, түрүү ажахынууд элирүүлэнхэй. Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм», Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозууд, Кабанскын аймагай совхозууд болон бусад жэл бүри намарай паар эртэ, һайн шанартайгаар хахалжа, хойто жэлынь тэндэһээ баян ургаса абадаг байха юм.

Энэ жэлдэшье Кабанскын аймагай совхозууд намарай паар хахалжа үни эхилэнхэй. Тэдэнэр силосэй ургамалнуудые хуряажа захалһаар лэ комбайнуудай хойноһоо плугуудаа табидаг заншалтай. Һүүлэй мэдээгээр эндэхи совхозуудта 1724 гектар намарай паар элдүүрилэгдээ.

Мүн энэ хүдэлмэри Прибайкалиин аймагай колхозуудта урагшатайгаар ябуулагдана. Мүнөө эндэхи ажахынууд намарай паар хахалха түсэбөө 12 процент дүүргээд байнхай.

Зүгөөр республикымнай олохон колхоз, совхозуудта энэ шухала хэрэгтэ анхарал бага табигдана. Силосэй ногоо хуряаһан газар дээрэ малаа бэлшээхэ гэһэн шалтаг бараад, намарай паар элдүүрилхэ хүдэлмэриие гэдэргэ татадаг муутай.

Теэд энэ жэлдэ бэлшээриин ногоон һайн. Тиимэһээ тарялан дээрэ мал адуулха гэһэн шалтагаан бариха саг бэшэ.

Гэбэшье энэ хүдэлмэри урда жэлнүүдтэл адли гэдэргэ татагдана. Августын 12-ой мэдээгээр республикын колхоз, совхозуудта миил 2860 гектар намарай паар хахалагдаа гэхэ гү, али түсэб оройдоо 1,3 процент дүүргэгдээд байна.

Силостэ таригдаһан орооһото болон бобово ургамалнууд, олон жэлэй ногоон, наран сэсэг, кукуруза аймаг бүхэндэ августын эхеэр, июлиин һүүлээр хуряагдажа захалаад, мүнөө үедэ хэдэ мянган гектар таряалангай сүлөөрөөд байбашье, газар хахалагданагүй. Хяагтын, Сэлэнгын, Хоринн, Хэжэнгын, Загарайн аймагуудай ажахынуудта силос дарагдажа захалһаар хахад һараһаа үнгэрөө. Теэд эндэхи колхоз, совхозууд мүнөө хүрэтэр нэгэшье гектар намарай паар элдүүрилээгүй байһаар. Мүн иимэрхүү байдал Баргажанай, Бэшүүрэй аймагуудта үзэгдэнэ.

Баян ургасын хани — намарай паар бэлдэхэ хэрэгтэ иимэ һанаа амараар хандажа болохогүй. Байгша ондо республикын ажахынуудта 217 мянга гаран гектар намарай паар хахалагдахаар түсэблэгдэнхэй. Энэ хараа түсэбөө бэелүүлхэ, газараа намар эртэ элдүүрилхэ гээшэ ажахы бүхэнэй механизаторнуудай шухала зорилго болоно.

Түрүүшүүлэй жэшээгээр намарай паар хахалхадаа нагшэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ таряаланда оруулхада һайн.

Таряа хуряалгаяа комплексно аргаар эмхидхэжэ, комбайнай һүүлээр үлэһэн һолоомо тэрэ доронь суглуулжа һүрилхэ, тиигээд газар хахалха тракторнуудые хүсэд хүрэхөөр табиха эрилтэ табигдаха болоно.

ҺААЛИШАД! ЗУНАЙ ҮЕДЭ ҮНЕЭН БҮРИҺӨӨ 1000 ЛИТР ҺҮ ҺААХЫН ТҮЛӨӨ МҮРЫСЭЕ!

ЗАЛУУ ҺААЛИШАН ШАЛГАРНА

Валя Пашкина 19 үнеэ даажа байдаг. Энэ һаалишан ажалдаа харюусалгатайгаар хандажа, мүрысөөндэ түрүү ябалсана. Мүнөө тэрэнэй даадаг үнеэдһээ дунда зэргээр үдэртөө 8—10 килограмм һүн һаагдадаг. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Яруунын аймагай Иисэнгын совхозой түрүү һаалишан В. Пашкина.

А. ШУЛУНОВОЙ фото.

МҮРЫСЭГШЭД АМЖАЛТАТАЙ

Зунай дүрбэн һара соо үнеэн бүриһөө мянган килограммһаа бага бэшэ һү һаахын түлөө социалис мүрысөөндэ Сэлэнгын аймагай Химнын совхозой Цайдамай һү һаалиин гүүртын малшад эдэбхитэйгээр оролсоһон байна. Фермын түрүүшүүл абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлнэ.

Эндэ һаалишанаар 24 жэл соо хүдэлжэ ябаһан Цырма Базаровае илангаяа магтамаар. Мүнөө тэрэ совхоз дээрээ суурхана, бултанһаа ехэ һү үнеэн бүриһөө һаанхай. Жэшээнь, зунай түрүүшын хоёр һарада үнеэн бүриһөө тэрэнэй һааһан һүн 752 килограмм болобо. Тиихэдэ август, сентябрь һарануудта энээнһээ бага бэшые һаахаар эрмэлзэнэ.

— Нигээд һэрюун боложо, мал һайса бэлшэхэ, кукурузын узуур эдихэ байна. Тиимэһээ һү һаали зунай халуунайхиһаа дээшээ байха гээд һананаб, — гэжэ нүхэр Базарова мэдүүлбэ.

Зина Балданова Цырмада орходоо ханигүй залуухан, дүй дүршэлөөршье багашаг. Тиигэбэшье энэ залуухан һаалишан Цырмаһаа заашье дутангүй һү һааха гэжэ оролдоно, хаба шадалаараа хүдэлнэ. Зунай хоёр һарын дүнгүүдээр Зина басаган үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 746 килограмм һү һааһан байба. Август, сентябрь соо үшөө ады шэнээн һү һаажа, үнеэн бүриһөө 1500-аад килограмм һү абаха зорилготой.

— Би Цырма ахайһаа дутуугүй һү һааха һанаатайб, — гэжэ нүхэр Балданова нүхэдтөө хөөрэдэг юм.

Цайдамай арбан гурбан һаалишад энэ мэтээр өөһэд хоорондоо мүрысэдэг, бэе бэеһээ гээгдэхэгүйн тула тэмсэдэг. Тус гүүртын һаалишадай социалис мүрысөөе зоотехник Екатерина Бутуханова эмхидхэнэ, тэрэнэй дүнгүүдые декада, һара бүхэндэ гаргана, Хэн нэгэнэй хэмһээ багаар һү һаагаа һаань, үйлэдбэриин суглаан дээрэ хэлсэдэг, шүүмжэлдэг байна. Жэшээнь, Роза Галданова июль һарын һүүл багта нэгэ үдэр 20 үнеэнһээ 230 килограмм һааһан байба. Тэрэнэй хойто үдэрынь 210 килограмм һааба. Юундэ иигэжэ һаалинь доошолбо гээшэб, ямар шалтагаан болооб гэжэ зоотехник тодорхойлхо гэжэ оролдоо һэн. Ушарынь юуб гэхэдэ, Розын нэгэ үнеэн бэлшээриһээ үдэрынь ерээгүй байшоо. Иимэ баримтануудай ушархада зэмэтэниие олож, хэмжээ абадаг байна. Иигэжэ дутагдалнуудтай тэмсэхэ, ажалаа һайжаруулха шухала. Зоотехник Екатерина Бутуханова һү һаалиин гүүртэ дээрэ хододоо ерэдэг, хөөрэлдөө, лекци үнгэргэдэг, дайшалхы хуудаһа гаргадаг.

Энэ зоотехник Цайдамай һү һаалиин гүүртын агитатор юм. Агитаторай һайн хүдэлһэн газарта ажалай амжалта ехэ байдаг. Тус гүүртэ аймаг соогоо түрүүлжэ ябана.

Б. ШИРЕТОРОВ.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

...ЗОРЮУЛАГДАҺАН РЕЙС

...ҮҮ. (ТАСС-ай корр. А. Гай-...) ...эбхэр дүшэн жэлэй урда тээ, ...ной августын 10-да, Эрхүүгэй ...опортһоо «Моссовет» гэжэ ...молёт ниидэн гаража, хойто ...эглэһэн юм. Тэрээн дээрэ ...һаа гадна, нэгэ пассажир. ...бии байгаа. Тиигэжэ ороной ...зүгэй авиа-харгы түрүүшын... ...ни болоо һэн.

... Сибириин хойто зүгтэхи ...—эндэхи гол түхэлэй транс... ...лоно. Эрхүү, Яхад орон Моск... бусад хэдэн городуудтай ...амаар холбогдонхой. Эдэ авиа... ...ай утань хамта дээрээ 100 ...шахуу километр болодог юм. ...ын самолёдуудай недели соо ...аг энэ замда мүнөө үеын лай... ... хэдэхэн час ябадаг «АН-10А» гэжэ 100 һууритай ...т Эрхүүһээ Якутск орохоёо ...н ойн ниидэлгэдэ гараа. Хойто ...аарай замые ашаглалгын ве... ...уд, Эрхүүтэй болон Яхадай ...авиаторнууд, журналистнууд ...дээрэ һуужа ябаа.

ОМСК — ВЕЛОСИПЕДҮҮДЭЙ ГОРОД

ОМСК. (ТАСС-ай корр. В. Лобода). Сибирьтэхи түрүүшын, арбан хоёр километр утатай түхэреэлһэн велосипеднэ харгы — городой спортсменүүдтэ бэлэг боложо үгэнэ. Велосипед Омскдо ехэ суутай болонхой юм. Найма мянган эдир залуу хүбүүд, басагад секцинүүдтэ бэеэ һоридог, урилдаануудта хабаададаг юм. Тэдэнэй дунда СССР-эй арадуудай спартакиадын чемпионка С. Николаева, хоёрдохи шан абаһан В. Соколов, мүнөө жэлэй студентнүүдэй мүрысөөнүүдтэ бүхы шахуу алтан медальнуудые абаһан бүлэг олон омскынхид бии.

АРКТИКЫН МҮЛЬҺЭТЭ НЮТАГ РУУ КОНЦЕРТ ТАБИХАЯА ГАРАБА

ВЛАДИВОСТОК. (ТАСС). Алас-Дурна зүгэй моряггуудай «Лесогорск» гэжэ культурын урадхуул байшан эндэһээ замда гараба. Алас-Дурна зүгэй пароходой арктическа навигаци хэжэ байһан Хойто далайн зүүн сектор тээшэ энэ байшан шэглэн ошоо.

Судна дээрэ агитационно-концертнэ бригада бии. Тэрээндэ Алас-Дурна зүгэй искусствын педагогическа институдай, Владивостогой хүгжэмэй училищиин, Алас-Дурна зүгэй далайн инженернэ дээдэ училищиин студентнүүд бии. Арктическа мүльһэнүүд соо «Лесогорск» гурба шахуу һарын турша соо тамарха байна. Суднанууд дээрэ, тэдэнэй эрьеын баазануудта артистнууд таби гаран концерт табиха. Холын хойто зүгэй моряггуудта зорюулагдажа лекцинүүд уншагдаха, шэнэ кинофильмүүд харуулагдаха.

«Лесогорск» шэнэ овощ болон промышленна эд бараа Арктикада абаашаха байна.

ТҮМЭР ЗАМАЙ УЗЕЛАЙ ТҮҮХЫН СТЕНДНҮҮД ДЭЭРЭ

НИЖНЕ ТАГИЛ. (ТАСС). Түмэр замай узелай 154 жэлэй түүхые харуулһан музей Нижне Тагилда нээгдээ. Олон зуун документнүүд, фотозурагууд, бусад экспонадууд, Ураалай шадабарита Ефим Черепанов, тэрэнэй хүбүүн Мирон гэгшэдэй дэлхэй дээрэхи түрүүшын паровоз, түрүүшын түмэр зам байгуулһан тухай олон зуун документ харуулна.

Бусад стенднүүдынь түмэр замай транспортын бии болоһон сагһаа хойшо мүнөө хүрэтэр техническэ талаараа лажа хангагдаһан тухай, станциин коллективэй урдын революционно заншалнууд тухай харуулжа үгэнэ.

Музей олониитын үүсхэлээр байгуулагдаа.

АРМЕНИИН ХАДАНУУДТАХИ «РИЦА»

ДЖЕРМУК. (Арменин ССР). Далайн нюрууһаа 1600 гаран метр үндэртэ — Арменин хадануудта тайхамшаг һайхан Джермук курорт шадар сөөрэм тогтоолго эхилээ. Мүнөө Севанай уһые нэмээхын тулада Арпа-Севан гэжэ гидротуннелеэр мүнөө уһанайнь ябуулагдадаг Арпа мүрэнэй уһаар эдэ сөөрэм дүүргэгдэхэ байна.

Тус хэмэл нуур саашадаа санаторинуудай, амаралтын байшангуудай, кемпингнүүдэй тусхайлан баригдахаар хараалагдаһан амаралтын газарта хамаадалсаха байна. Гоё һайхан байгаали, хадын сэбэр тунгалаг агаар һайнаар амархада угаа таарамжатай эрхэ байдал бии болгоно.

Ороноймнай Зүүн хойто зүгэй областиин түб хото Магаданда шэнэ барилга ехээр хэгдэжэ, түхэл шарайнь жэл ошохо бүри хубилна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Магадан хотын Ленинэй нэрэмжэтэ талмай.

ТАСС-ай фотохронико.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР НҮХЭР З. С. САЖИНОВЫЕ ШАГНАХА ТУХАЙ

Арадай гэгээрэлэй эмхи зургаануудта олон жэл, һайнаар хүдэлһэнэйнь түлөө, 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Баргажанай аймагай Хурамхаанай интернат һургуулиин директор нүхэр **Сажинов Занабазар Сажиновичые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1968 оной августын 14.

КПСС-эй РАЙКОМҺОО МЭДЭЭСЭНЭ

АЖАЛШАДЫЕ ХҮМҮҮЖҮҮЛГЭДЭ АНХАРАЛ

Байгша оной эхеэр КПСС-эй Ахын райкомой бюро «Коммунистнар болон ажалшадые политическэ талаарнь хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриие райпогой парторганизациин хэр зэргээр ябуулдаг тухай» асуудал зүбшэһэн байгаа. Тиихэдэ абтаһан тогтоол дүүргэхын түлөө энэ парторганизациин ямар хүдэлмэри ябуулжа байһые шалгажа үзэбэ. Тиигээд энэ асуудал партиин райкомой бюрогой үзэмжэдэ дахин табигдаа. Партбюрогой секретарь нүхэр Наханцаков энэ асуудалаар элидхэһэн байна.

Райпогой парторганизаци хадаа табан жэлэй гурбадахи жэлдэ абаһан социалис уялгануудаа гүйсэд һайнаар дүүргэхын түлэ коллективэй гэшүүдэй дунда хүдэлмэри һулаар ябуулаа. Ажалай журам сахилгада дутагдал ехэ. Мүн политһуралсал эмхи гуримгүйгөөр үнгэрөө. Политинформаци, лекци болон хөөрэлдөөнүүд коллективэйнь дунда ехэ үсөөн болоно гэжэ бюро элирхэйлбэ.

АРАДАЙ ХИНАГШАДАЙ АЖАЛ ТУХАЙ

Аймагай «Коммунизм» колхозой арадай хинагшадай бүлэг (түрүүлэгшэнь Б. Иванов) һайн хэрэг үйлөөрөө шалгарна. Тэдэнэр ажахын бүхы һалбаринуудтахи ажал ябуулгада эгээл эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, элдэб янзын дутуу дундануудые усадхаха хэрэгтэ ехэ туһа хүргэнэ.

Һаяхан КПСС-эй райкомой бюро дээрэ тус колхозой арадай хиналтын бүлэгэй хүдэлмэриин һайн дүй дүршэл нэгэн дуугаар һайшаагдаба.

Тиигэбэшье колхозой арадай хинагшад янза бүриин шалгалтануудые хэхыень хээд, харин тэдэнээ хүсэндэнь хүргэхын тула оролдолго үшөөл гарганагүй гэжэ тэмдэглэгдээ.

В. ГАЛСАНОВ.

САБШАЛАН ДЭЭРЭ

Анагад. Энэмнай Загарайн аймагай Эрхирагэй совхозой гурбадахи отделени. Бүхыдөө 760 гектар сабшалангай газартай юм. Эндэһээ гектарай арбан гурба—арбан дүрбэн центнер үбһэ хуряажа абахаар хараална. Энэнь нёдондо жэлэйхиһээ мянгаад центнерээр ехэ үбһэн абтаха болоно гээшэ.

Энээниие туйлахын тулада отделениин луговодууд ехэ хүдэлмэри хээ. Борнойлго, культиваци гэхэ мэтые тоолоодшье яахамнайб. 2 мянгаад тонно наг шэбхэ, 30 тонно минеральна үтэгжүүлгэ гаргажа, 250 гектарай шулуу түүжэ сэбэрлэһэн байгаа. Эндэхи луговодууд добо газартай сабшалангаа гурба-дүрбэ дахин үһалһан.

9200 центнер! Эды шэнээн үбһэ хуряажа абахын түлөө тэмсэл түлэг дундаа эршэдэжэ байна. Гар хажуурай, трактор машинын ханхинаан эртэ үглөөгүүрһээ үдэшэ орой болотор хүжэ үргэн сабшалан дээгүүр зэдэлнэ.

Тойроод ямар гоёб. Һэбшээ һалхинай үлеэгээд орхиходо үбдэг хүрэмэ ногоон сэл хүхэ долгёор эбхэрээд, эбхэрээд абана. Зүгын тоһоной, ая гангын, сабшагдаһан үбһэ ногооной хангал үнэрөөр анхилаад, аяма халуун наранай элшэ туяа мэдэнгүй алхалжал ябахаар.

Хара-Ацагадай 200 гаран гектарай үбһэн сабшагдажа, сомоглохо дүүрэхэ дүтэлөө. Тойроод сабшалан. Эндэ гурбан трактор хүдэлнэ. Нэгэниинь сабшана, нүгөөдэнь тармана, гурбадахинь баалнуудые түлхеэд, сомоогой һуури табижа байһан хүнүүл тээшэ абаашана.

Уданшьегүй һүри хахадлана. Сомоошодынь шадамар бэрхэ хүнүүд ха гэжэ абаһаар мэдэхээр. Тэдэнэр волокушаар түлхюулжэ монсогойрһон үбһэ нэгэ тээһээнь асаараа зохидоор онгилоод абана. Хурса наранда шаруулһан үбһэнэй халуунишье гээшэнь аргагүй. Ядабаригүй хүнгэхэнөөр ажаллабашье, ойро зуура болоод лэ һүришэд хүлһөө аршаха баатай болоно. Наһатайшаг болоһон зоной дунда барилдааша бүхэ хүн ха гэжэ һанахаар, томо хүдэр бэетэй хүнэй шумууһанаар ажаллажа байхыень удаан саг соо хаража байбабди. Энэмнай адуушан хүн, зундаа жэл бүри һүри хаялсадаг ажалтай — Даша-Доржо Сандуев.

— Волокушаар асарһан үбһэ хаяхада хүндэхэн лэ ха даа, юундэ машина хэрэглэнэгүй гээшэбта?—гэжэ һонирхобобди.

— Машинаар хаяха байгаабди. теэд үбһэмнай бутархайшаг. Тиигээд гараар хаяжа байнабди. Хүндэшье һаань, ажалда һураһан зондо ядахаар бэшэ даа. Волокушатай үбһэнэй дүрыень олоод лэ асалхада тиимэшье хүндэ байдаггүй.

— Мүнөө хэды шэнээн үбһэн сомогдоод байна гээшэб?

— 200-гаад центнер болоо ёһотой гэжэ һананаб.

— Нэгэмнай дороһоонь хойшо һүриеэ сула гэшхэжэ ябадаг. Гурба-дүрбэ дахин нюруулдагбди. Тиигээгүйдэ иимэ хура бороотой жэлдэ эртын үбһэн муудажа, гутажа болохо ха юм даа. Хүдэлөөл хадаа һайхан үбһэ сомохо гэжэ оролдонобди.

Манай волокушашан Цыжип Нимаева ехэл оролдосотойгоор ажалладаг. Жараадтаа дүтэлжэ ябана. Саг соонь хэрэгтэй газартамнай үбһэ асараад лэ байдаг. Үргасашье яһала һайн. Хабарһаа хойшо луговодууднай яһала ажаллаа байна. Тэдэнэй ашаар лэ иимэ үбһэн ургаа ха юм даа. Хүдэлжэ байһаншье хүндэ урматай даа,—гэнэ сомоошод.

Нээрээшье иимэ үдхэн, үндэрөөр ургаһан ногоо хуряажа ябаһан хүнүүдтэ урматай байнгүй яаха һэм. Хэрбээ урданайхидаал адляар бухалнуудые табиха болоо һаа, хазаар морёор хатаруулжа гарахын аргагүй гэхээр бирсагар олон бухалнууд жэрылдэжэ һууха байгаа гэжэ һанахаар.

Энээнһээ түрүүн гурба-дүрбэн зуугаад центнер үбһэнэй гарадаг газарһаа мүнөө жэлдэ адагынь 3000 центнер үбһэн хуряагдахаар хараалагдана. Энэмнай луговодууд Дамби Дондоков, Хайдап Дармаев гэгшэдэй оролдосотой ажалай аша габьяа болоно гээшэ ааб даа. Эдэ хоёрнай мүнөө өөһэдөө үбһэ хуряалсажа ябана.

Үдхэн ногоо гар хажуураар туунһандал хүбхытэр машинаар сабшагдаһан мүрнүүдые тармажа ябаһан «ДТ-20» маркын трактор тээшэ ошобобди. Гурба-дүрбэ метр ябаад лэ тармуурнь хахажа, томо гэгшын баалнуудые тобойлгоно. Энэ тракторай жолоодо луговод Дамби Дондоков өөрөө һуунхай. Дамби Галданович хорёод жэлдэ трактористаар хүдэлжэ ябана. Энэ үе соогоо хэды маркын трактор жолоодооб даа. Шадамар бэрхэ, дүй дүршэлтэй механизатор гэжэ Эрхирэгэйнгээ совхоз соо суурхаһан лэ зандаа байдаг. Хаража ябахада тэрэнэй шадамар гарай хүсэндэ тракторынь бээлэй һэнгеэр иишэ тиишээ эрьелдэнэ. Нэгэ үе атаархахааршье, баярлахааршье болоно. Иимэ наратай халуун үедэ үбһэшэндэ минута саг бүхэн үнэтэй. Иигэжэ бодоһоор, шэбшэһээр байтарнай тармахашье үбһэн бага болобо хэбэртэй. Дамби Галданович нэгэ удаа наран өөдэ хараад, трактораа байлгажархиба.

— Элдэб тракторта һуужа үзөө хүмби. Мүнөө үбгэрөөд лэ, энэ заахан трактораар үбһэ тармажа ябанаб. Заримдаа хүсөөд ерэхэдээ навесной косилкаар сабшадагби. Сабшалга тармалга хоёройнгоо хоорондо таһалдал гаргахагүй гэжэ оролдонобди. Хоёр хоног, сүүдхэ үлүүтэй болоод лэ байхадаа халуун наранда тармахаар болоод орхино даа. Бороо хура ороно аалам гэжэ ехэл айжа ябана гээшэбди. Хэрбээ нэгэдэхи сортын үбһэ һайханаар абаад байгаа һаа, түлбэримнай хорин процент дээшэлхэ. Хоёрдохи сорт болоо һаа, арбан процент, гурбадахи сортын болоо һаа, миин лэ гол түлбэреэ абаха болонобди. Тэрээн дээрэһээл хүн бүхэн оролдосотой һайнаар ажаллажа, һайхан үбһэ сомохо гэжэ оролдоно,—гэжэ тэрэ хөөрэнэ.

— Хабартаа ехэ ажал хэһэн байгаалтайт,—гэжэ һонирхобобди.

— Хорёод гектарта минеральна үтэгжүүлгэ гаргагдаа. Хорёод гектарай шулуун сэбэрлэгдэжэ. һургуулиин газаа абаашагдаа. Энээхэн гектарһаа 280 тонно шулуун зөөгдөө һэн. Энээнһээ түрүүн хоёр-гурбан үдэр соо сабшадаг байгаабди, харин мүнөө жэлдэ үдэр хүрэхэгүй саг соо сабшажа дүүргээбди. Машина, тракторнай нэгэтэшье эбдэрээгүй, һайнаар ябажа байна.

Трактор машинын нэгэтэшье эбдэрэнгүй ябахаар арга боломжо совхоздо бии болгогдонхой гээшэ ха. Энэнь юун дээрэһээ харагданаб гэхэдэ, манай хөөрэлдэһөөр байтар хойноо гагнууриин түхеэрэлгэ шэрэһэн автомашинатай хүнүүд дүтэлжэ ерэбэ. Энэмнай сабшалан дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан механизаторнуудта техническэ туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Машина соонь түрүүшээр хэрэгтэй болоод орхихоор запасной деталь, часть, гагнуури хэхэ хэрэгсэлнүүд бии. Иигэжэ автомашинатай мэргэжэлтэд үдэртөө хэдэн удаа үбһэшэн дээгүүр сула ябажа байдаг. Гагнууршан Павел Романович Илаев үбһэшэдэй хүндэтэй айлшаниинь үнинэй болонхой.

Үбһэшэдэй ажалые иимэрхүүгээр эмхидхэжэ, хэрэгтэй юумээрнь саг соонь хангаад байхада, хүдэлжэ ябаһан хүнүүдтэ ямар хүнгэн, ямар һайн байна гээшэб.

Ц.-Д. ДАМБАЕВ.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэл Эхэ орон доторнай үргэн дэлисэтэйгээр ябана. КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые хүн зон һайшаан дэмжэнэ, энэ гайхамшагта үдэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр, ажалдаа амжалта туйлан угтахын түлөө оролдоно.

Москва. В. И. Лениндэ зорюулагдаһан хэдэн зохёолнууд Уран һайханай бүхэсоюзна выставкэ дээрэ табигданхай. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Б. В. Егуновой «В. И. Ленин Кремль соо» гэһэн скульптура.

ТАСС-ай фото.

ШЭНЭ БАЙРАНУУД

Һүүлэй гурбан жэлэй туршада Яруунын аймагай Исэнгын совхоздо барилгын хүдэлмэри ехээр ябуулагдана. Жэшээнь, 1965 ондо Сенск гэжэ газарта 100 толгой үхэрэй, совхозой түбтэ шахан таргалуулагдаха 400 толгой үхэрэй байра тэжээл бэлэдхэхэ оньһожоруулагдаһан цехтэйгээр баригдаа. Мүн тэрэ жэл 600 толгой хонидой байра, малшадай хошоод байратай арбан гэр баригдажа ашаглалгада оруулагдаһан байха юм. Байрын тэдэ гэрнүүдые барилга-хабсаралгын управлениин хүдэлмэришэд бодхоогоо. Гадна малшадай бээ угааха нэгэ бани бариганхай.

Удаадахи жэлдэнь Амбаар-Нуур, Баян-Гол гэжэ газарнуудта болон бусад нютагуудта малай хэдэн байра, хоёр хоёр байратай малшадай 16 гэр болон бани баригдаһан юм.

Нёдондо тугалай, үхэрэй байранууд, 10 автомашинын гараж, механизаторнуудай хамтын байра баригдаһан. Тэрэниие шефскэ ЛВРЗ-гэй модельнэ цехэй хүдэлмэришэдэй бригада бодхоно. Энэ байра сентябрьда бэлэн болгогдохо.

Эдэ барилгануудта пенсионернүүд Ф. Мясников, Н. Думкин, Н. Мелехов болон бусад туһална. Байгша ондошье олон шэнэ байранууд бодхогдохо.

В. ЦЫБЖИТОВ.

НОВОСИБИРСКЫН ЭКОНОМИСТ-СОЦИОЛОГУУД

МАНАЙ РЕСПУБЛИКАДА

СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин экономико болон промышленна үйлэдбэри эмхидхэхэ институдай ажалай хүсэ нөөсэлхэ социально-түсэблэлгын таһагай найман научна хүдэлмэрилэгшэд манай республикада ерэнхэй. Экономикын эрдэмэй доктор Т. И. Завславскаягай хүтэлбэрилһэн научна хүдэлмэрилэгшэдэй дурсагдагша бүлэг Буряадай ниитын эрдэмэй институдта хүрэһэн байна.

Һаяшаг тэндэ Новосибирскын түлөөлэгшэд Буряадай эрдэмтэдтэй, мүн Буряадай АССР-эй Госпланай, Статистическэ управлениин болон Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи ажалай хүсэнэй нөөсые хэрэглэхэ управлениин хүдэлмэрилэгшэдтэй, Зүүн-Сибириин соёлой институдай багшанартай уулзаһан байна. Энэ уулзалгын үедэ эдэнэр хүдөө нютагуудта боложо байгаа социальна хубилалтанууд тухай, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ хүдэлмэриин хүсэ хэрэглэлгэ тухай һанамжануудаа хэлээ.

Тэрэшэлэн Новосибирскын эрдэмтэд Улаан-Үдын дээдэ һургуулинуудай научна хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзажа, туһатай зүбшэлнүүдые үгэһэн байна.

Ф. УШНАЕВ.

ДУРАСХААЛТА ХОТЫН БАРИЛГА ДЭЭРЭ

Сибириин үргэн уужам тала дайда... Хаа хаанагүй шэнэ шэнэ барилганууд бодоно. Бүхэсоюзна ударна барилганууд гэжэ нэрлэгдэһэниинь зуу шахуу ха юм. Комсомол-залуушуулай шухала дээрэ тоологдодог, ашаглалгада үгтэхэ болоһон барилганuудые тоолобол бүришье олон. Эдэ барилганууд саһан мундаргата Саяанай хойморoор, сэнхир мүлһэтэ тундрада, Хакасай үргэн талаар бодоно. Бултыень нэрлэн тоолохоньшье бэрхэтэй. Эгээн томонуудынь гэбэл, Саяно-Шушенска, Красноярска гидростанцинууд, Талнахайн рудник, Братска болон Коршуновско шанаржуулгын фабриканууд...

Иишэ, эдэ барилганuудта хабаадалсахаяа ороной зүг бүриһөө, хизаар нютаг бүриһөө — Алас-Дурнаһаа, Ураалһаа, Прибалтика ба Кавказһаа, Волго шадарһаа, Дунда Азиһаа хүнүүд, илангаяа залуушуул ерэжэл байна.

Эдэ барилгануудай дунда манай совет хүн зоной сэдьхэл зүрхэндэ, һанаа бодолдо дүтэ, арад зоной дунда халуунаар угтан абтаһан нэгэ барилга бии юм. Нэрэнь гэбэл, Владимир Ильич Лениндэ дурасхаал болгон бариглажа байһан Шушенское хото. Энэ барилгые «Шушспецстрой» эрхилнэ. Иишэ комсомолой путёвкоор хүнүүд эльгээгдээгүй. Зүгөөр хүнүүд нэгэ хоёроороо, гэр бүлөөрөө, бригада, классуудаараа ерэжэл, ерэжэл байһан, ерэжэ байһааршье. Сэрэгэй алба дүүргэһэн солдадууд отделени, взводоороо мүн лэ ерэнэ.

Энэ барилгын удха шанар хүсэд ойлгохын тула городой түүхэтэй тобшохоноор танилсая.

1897 оной майн 8-най эртэ үглөөгүүр Минусинск хотоһоо паар мори хүллэһэн таряашанай юрын тэргэдэ һуужа В. И. Ленин Шушенска тээшэ гараһан юм. Тэрэ үдэртөө орой үдэшэлэн хүрэжэ ерээ һэн. Тиигэжэ пролетариадай агууехэ вождь В. И. Ленинэй Сибирьтэхи сүлэлгэ эхилээ бэлэй. В. И. Ленинэй Шушенска ерэһэнэйнь үглөөдэр Енисейн губернатор Эрхүүгэй генерал-губернаторай канцелярида иигэжэ мэдээсэһэн байна: «политическэ, административна сүлэлгэдэ эльгээгдэһэн Владимир Ульянов ажаһуухаар заагдаһан Минусинска округой Шушенска тосхондо байгша оной майн 8-да ерээ гэжэ Минусинска окружной исправник мэдээсэнэ. Ерэн сасуунь тэрэнэй хойноһоо 3 жэлэй болзороор зохихо харууһан табигдаа».

Тэрэ үеын Шушенска тосхон ямархан байгаа гээшэб? Хүн зониинь булта тооной үзэг бэшэг мэдэхэгүй, барга бүдүүлиг байһан. Гушаад хүнэй һуралсадаг тосхондохи гансахан эхин һургуулинь өөрын саг үргэлжын байшаншьегүй, айлһаа айлда нүүжэ ябадаг. Больница, фельдшерскэ пунктшье байхагүй. «Питейнэ заведени» гэжэ нэрлэгдэнхэй хоёр кабак, шулуун церковь, аралжаа наймаашадай хэдэн магазинууд—иимэл даа тэрэ сагай Шушенскын тухэл шарайнь.

1897 оной июлиин 19-дэ өөрынгөө дүү Мария Ильиничнада бэшэһэн бэшэг соогоо Владимир Ильич Ленин тэрэ сагай Шушенска тухай иигэжэ бэшэһэн байдаг: «Ши гүйнаш, Маняша, Шу-Шу-Шу харуулан бэшэхыемни... Тооһо шоройдо дарагдашаһан хэдэн гудамжатай томо тосхон. Иимэл байха зэргэтэй. Тала газарта оршоно—саад, ургамал гэхэ юумэ юрэдөө үгы даа.

Тосхон наг шэбхээр хүреэлэгдэнхэй, тэрэнээ эндэхи зон поли дээрэ гаргадаггүй, харин тосхонойнгоо саанахана абаашаад лэ хаяжархидаг юм байна. Тиимэһээ тосхонһоо саашаа ошохын тула тэрэ наг шэбхые гаталжа гараха хэрэгтэй...

Далан жэлэй саада тээ дэлхэйн пролетариадай вождь Владимир Ильич Ленинэй сүлэлгэдэ гараад байһан Шушенска тосхон иимэл түлюур байдалтай байһан юм.

Мүнөө В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэлэй түлэг дундаа ябуулагдажа байхада иишэ Шушенска тосхондо манай ороной нютаг, хизаар бүриһөө хүн зон олоороо ерэжэ, агууехэ Ленинэй дурасхаалта энэ тосхониие 'город-памятник болгохо хэрэгтэ хабаадалсаха, өөһэдынгөө хубитые оруулалсаха хүсэлэнтэй. Эдэ үдэрнүүдтэ эндэ Москва, Ленинградһаа, Украина, Литваһаа, Сахалин, Камчаткаһаа, Казахстан, Татарһаа ерэһэн хүнүүдтэй ушаржа болоно. Тэдэнэй дунда Буряад оронһоошье ерэһэн хүбүүд, басагадтай золгохот... Памятник-хото бодхоолгодо өөһэдынгөө хирпиисэ табилсаха хүсэлэнтэйнүүд.

...Саяан Будаева Вера Санжиева хоёр хани нүхэд сугтаа Улаан-Үдын нэгэ столоводо хүдэлдэг һэн. Нэгэниинь кассираар, нүгөөдэнь — официантаар. Ажалыншье түрүүшээр һанаандань яһала таарадаг һэн. Үдэр бүри шэнэ хүнүүд, туха сүлөөтэй сагшье бага, шог зугаашье болохо...

Нэгэтэ үдэшэлэн, столовын хаагдаха сагай тулажа байхада, шаг шууяатай залуу хүбүүд, басагад энеэлдэһээр, наадаһаар столоводо орожо, хэдэн столнуудые холбоод һуушаба. Эндэхи гуримай ёһоор хорюултай байбашье, 2—3 шэл шампанска стол дээрэ гарашаба.

— Саяанда уулзахынгаа түлөө, электрын элшэ яларуулхын түлөө, бидэнэртэйгээ хамта Саяно-Шуша ошохоор шиидэһэн дорюун омог басагадайнгаа түлөө энэ хундага үргэе!—гээд спортивна костюмтай нэгэ залуу хүбүүн хүхинэ.

— Сибирьтэ үшөө нэгэ электрын наран маанадай гараар мандаг лэ,—гээд нүгөөдүүлынь дэмжэнэ.

Столдо һуужа удааншье болонгүй, эдэ залуушуул зугаа наада дэлгэрүүлһээр гаража ошоо һэн. Тэдэниие хаража, обёоржо байһан Саяан, Вера гэгшэд нюур нюураа харалсан, дуугай байгаа бэлэй...

Һүүлдэнь юун тухай хөөрэлдэһэниинь, хаагуур ябаһаниинь хүсэд мэдэгдэнэгүй. Зүгөөр хоёр долоон хоногой үнгэрөөд байхада эдэ хоёр буряад басагадай Абакан городой автовокзал дээрэ Саяно-Шушенскын ГЭС тээшэ ошохо автобусые хүлеэжэ байхадань хараа бэлэйбди. Тэдэнэрэй ажаллажа байһан столовые даагшань салингыетнай дээшэлүүлхэбди, курорто-санаторидо эльгээхэбди, мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ курсануудта ошохо дуратай һаатнай ябуулхабди гэжэ байжа олон юумэ найдуулһан, үгэеэ үгэһэн байгаа хаш.

Теэд тэдэ басагадые юуншье барижа шадахаяа болишоһон байгаа ха юм.

Хүлеэжэ байһан автобусшье ерэжэ, залуу басагад зориһон замдаа мордобо. Машинын ябасаар 3 час болоод лэ тэдэнэр зориһон газартаа хүрэхэ байгаа.

Зүгөөр В. И. Ленинэй сүлэлгэдэ байһан Шушенска тосхониие харангүй хажуугаарнь гаража болохо аал? Автобусто ябаһан зоной гүйлтаар жолоошониинь маршрудаа нэгэ бага һэлгэһэн юм.

...Шушенска тосхон. Тосхоной тэг дунда хуушанай хоёр модон гэр. Тойроод саад тариганхай. Эндэ Владимир Ильич сүлэлгынгөө үедэ байһан. 1938 ондо партиин Центральна Комитедэй шиидхэбэреэр эндэ В. И. Ленинэй байшан-музей нээгдэһэн байгаа.

Ленинэй дурасхаалта газарнуудаар автобусоор ерэгшэд ябажа, танилсажа дүүргэбэ. Эгээл автобустоо һуухынь урда тээхэнэ үндэр бэетэй залуу хүбүүн ерэжэ: — Сайн байна. Би комсомолой Шушенска райкомһооб, Костя гэжэ нэрэтэйб. Манай тосхонтой танилсаба гүт? Ямар хэбэртэйб?—гээд соготойгоор хандаба.

— Танилсаа, танилсаа, гоёл даа. Ленинэй байһан газараар ябаха гээшэ. Эндээ үлэһэйбди намаар...

— Теэд юун болооб, үл... —гээд Костя бүри баярта... хэхэ ажалшье таанадта... Нээрээшье үлэгты.

— Манда таараха ямар... хэрэг эндэ олдохо юм? Юр... хон лэ тосхон ха юм. Би... Саяно-Шушенскын ГЭС ба... ошожо ябанабди,— гээд Ве... ганиинь хэлэнэ.

— Юун гэжэ... Манай Ш... да хэхэ ажал үгы гэжэ гү. Г... шадаг, радио шагнадаг зон ба... үгы гүт? Һонин лэ шиид... танхайл, манай Шушенска...

Ямар шиидхэбэри тухай... лой райкомһоо ерэһэн хүб... рэһэн байгааб? Шушенска... ниие Владимир Ильич Лен... расхаалта хото болгохо. 10... хүн зон ажаһууха. Ерээд... шенскын—Владимир Ильич... памятник-хотын проекты... дуудай проект зохёолог... гүрэнэй институт зохёожо ду... Городой капитальна... түрүүшын 30 миллион ту... мологдонхой... Тосхонһоо 6... доной зайда бариглажа ба... но-Шушенскын ГЭС-эй... дүүрэхэдэ бүри гоё болох...

Костиин үгэдэ ороо юм... өөһэдынгөө ондоо нэгэ бод... гү—бү мэдэе, буряад басаг... һондоо хүрэнгүй харгыда... Шушенскада үлэһэн байна... дурасхаалта хотын барилга... далсаха гээшэ бидэнэр ... шуудай нэрэ хүндын хэрэ... бшуу гэжэ тэдэнэр мүнөө...

Саяан Будаева Вера С... хоёр шэрдэгшэд-гоёогшод... далжэ эхилэнхэй. Һаяхан ... байратай 5 дабхар гэр, ю... хар гостиница, 920 үхибүү... ралсаха һургуулиин бай... лалгада үгтөө. Эдэ бай... шэрдэлгэ, гоёолгодо бур... гадай гар хүрэлсэһэн лэ...

Эдэ хоёрые үдэрынь бари... рэ, үдэшэниинь Соёлой орд... дэр дээрэ хаража болохо... һайханай самодеятельносты... лан эдэбхитэйгээр хаба... оюун бэлигтэй дуушад гэжэ... даг.

Хуушанай Шушенскые м... нихын аргагүй. 1961 онһо... мэришэдэй тосхон гэжэ нэр... болонхой. Тосхондо һү-ко... комбинат, хирпиисын завод,... дай томохон фабрика, заһа... барилгын управлени, барил... һожоруулагдаһан колонно,... хоорондын барилгын предпри... лон бусад предприятинууд,... зургаанууд бии.

Тосхоной гол талмай ... ведүүдэй 3 дабхар байшан,... хеэ холбооной, соёлой мүн ... дабхар байшангууд жэрылд... хондо хүдөө ажахын техни... тернат һургуули, үхибүүд... жэмэй һургуули, 6 библиот... баад дунда болон эхин һ... нууд хүдэлнэ.

В. И. Ленинэй түрэһөөр ... лэй ойдо энэ тосхон тани... гоё һайхан социалис хото... юм. Шушенска тосхони... В. И. Ленинэй Сибирьтэ сү... байһантай холбоотой бусад ... газарнуудые саашадань ху... болбосон түхэлтэй болгохо ... КПСС-эй Центральна Комитет... эй Министрнүүдэй Совет ... тусхай тогтоол абаба. Энэ ... соогоо Шушенскын барилг... хэсоюзна ударна комсомолой ... га гэжэ соносхохо тухай В... ЦК-гай дурадхалые һайшааба.

Комсомолой ударна энэ ... да хабаадалсаха дуратайшуул... нютагташье олон байха гэж... дагдана. Түрүүшын хараа... ерэнхэй даа.

Хүлеэжэ байна таанадые, ... хаалта хотын ехэ барилга...

В. ЛОГИ...
З. ТУГАР...

ҺАРУУЛ КЛУБ СОО...

Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой түб һууринда уужам, һаруул клубай байшан шулуугаар баригдажа дүүргэгдээд, тэрэниие нээлгын баяр һаяхан болобо. Энэ шэнэ клуб 250 хүнэй һууритай, харалгын залтай, амаралгын таһалга болон бусад кабинедүүдтэй. Тэндэ үргэн экрантай кино-түхеэрэлгэ тодхогдонхой.

Клубай нээлгэдэ совхозой отделенинүүдэй түрүү хүдэлмэришэд, бусад ажахынуудай айлшад, барилгашад уригдаһан байгаа. Клубые нээлгын баярай суглаан дээрэ совхозой парткомой секретарь нүхэр Н. К. Иванов элидхэл хэһэн байна.

Охин-Булагай барилгын участогай мастер Н. Федоров, шулуушадай бригадир Г. Асеев, модоной дарханшуулай бригадые даагша Л. Ефимов, штукатурщигуудай бригадын бригадир А. Шмелев болон бусад хамта 12 хүн эрхим хүдэлмэриингөө түлөө үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаба.

Баярай суглаанай һүүлээр Бэшүүрэй соёлой байшангай агитбригадын коллектив сугларагшадта концерт харуулаа. Охин-Булагайхид үргэн экрантай кино түлөөһэгүйгөөр хараба.

Клубай газаагуурхи талмай хашаалагдажа, тэрээн соо элдэб модод һуулгагдаһан, харгынь асфальтаар хушагдаһан байна.

В. БОРИСОВ.

ТҮРҮҮ АЖАХЫДА

Новосибирск хотын за... да, Обско далайн эрье... «Морской» гэһэн һаалин... овощой совхозой байр... гэрнүүд харагдадаг.

Энэ совхоз эмхидхэг... һээр тиимэшье үнинэй бэ... юм. Зүгөөр үнгэрһэн 3 ж... юу харуулнаб гэхэдэ, сов... зой хүдэлмэришэд һү, о... щоор городой хүн зон... хангахын түлөө тэмсэнэ, һ... ра, квартал бүхэнэйнгөө ... сэбые ходо үлүүлэн дүүр... нэ. Эндэ түрүүшүүл о... һаалишад, огородшод ба... дүй дүршэл ажал хүдэлм... ридөө хэрэглэжэ, оролд... сэхэтэйгээр ажаллад...

Энэ жэлдэ совхоз 20 м... ган центнер һү, 5 мян... тонно овощ гүрэндэ туша... ха. Хэлэнэн үгэдөө хүрэх... тула совхозой хүдэлмэри... бүхэн оролдоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зун... бэлшээри дээрэ.

ТАСС-ай фото.

АМАРАЛТАДАА ГАРАБАШЬЕ...

— Хорин табан жэлэй үлүү-
[..]е Ханда бидэ хоёр хонин ажал
[..]эрэ худэлөөд, һаяшаг бинь 61
[..]айн хурэжэ, Хандамни 58-тай
[..]ндоо, пенсидэ гараад байна-
[..],—гэжэ Аюша Башлеевич
[..]лажэ хөөрөө һэн.

Аяал хэжэ һураһан хүн бэеэ
[..]эжэ, гэртээ минил һуужа ша-
[..]агүй. Тиимэһээ Аюша таабан
[..]өө Ханда нүхэртэйгөө үдэ-
[..]өр гэртэһээ ябажа, үбһэ ху-
[..]агада туһалалсана.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын
[..]уудэ дайнай эхээр Аюша
Башлеевич Коммунис партиин
[..]ын болоһон юм. Тэрэнэй
[..] 1942 ондо Дулмаевтан кол-
[..]эй хонин ажалда гэр булөөрөө
[..]рбон байна. Үндэһэгүй нүү-
[..]р Дулмаев Ханда нүхэрөө
[..]ооронэрэнь хонин ажалдаа ор-
[..]оо, партиин урялаар дайнда
[..] худэлмэришэдэй ха-
[..] Казахстан республикын-
[..] нэгэ промышленна пред-
[..]итиида худэлжэ эхилэһэн.
[..] элүүрэй һулархада
[..] гэдгаа бусажа ерээд, да-
[..] хушан ажалдаа худэлжэ
[..]о һэн.

Дайнай үеын нимэ хүшэр
[..]жэлнүүдтэ Ханда ни[..]
[..] тансаараа тооной хонидоо-
[..]ноо үзэжэ, үдэр һүниие ил[..]
[..]агүй ажаллаад байгаа.
[..] удэ гансал хонидоо харуу-
[..] байха бэшэ, мүн тэдэнээ
[..], брынзэ бэлдэжэ, гүрэн-

дэ тушааха гэһэн харюусалгатай
үе байһан.

Дайнай дуурэһэнэй һүүлэй ба
удаадахи үе... Колхозой правле-
нин нүхэр Дулмаевай отарын ур-
да элдэб зорилгонууде табидаг
байгаа. «Тобир тарганаар ондо
оронон эхэ хонидоо һая худэл-
жэ эхилһэн хонишондо тушаа
хатнай, тингээд эрьенүүдые
абажа шахан таргалуулагты,
үгышье һаа түлгэ хониндые аба-
жа харуһалагты» гэхэ мэтын
элдэб дурадхалнуудые оруулдаг
байһан юм. Энэ талаар Аюша
абгайн хаа ла колхозой хүтэл-
бэрилэгшэдтэй арсалдахаа һа-
нахадань, Ханда нүхэрынь һа-
наата болон, «колхозой байдал
иимэл болоо ха юм даа, абахал
ёһотой болонобди» гээд, өөрын-
гөө зүбшөөл үгөөхидэг һэн.
Ханда эжы сухарха, тумархаха
гэшье мэдэдэггүй, үгэ дуушье
үсөөнтэй, ажалайнгаа хойноһоо
урагшаал зоридог зантай хүн
юм.

Үнэндөөшье, хэн тобир, моро
монсогорхоноор,, тарганаар ондо
оруулһан хонидоо ондоо хүндэ
үгэжэ, шэнэ түлгэдые абажа, ту-
ласалдахаяа һайшааха гэшэб
даа? Тэдэнэй ажалынь ехэ: хурь-
галуулжа, түлыень тэнжээхэ,
хонин болгохо гэшэ бэлэн хэзэг
бэшэ. Даб гэһээр олонхидынь
хурьгадаа голохоёо һанадаг.
һү багатай байжа, тэдэнэе сад-
хаажа шадахагүйшье гэхэ мэтын
ушарнууд тушаалдадаг шуу.

Үбэлэй һүнийн харанхыда фо-
нарнин бүүдэгэр гэрэл урдаха-
наа алайлгаад, эдэ хоёрой хурь-
галха хонидоо эрьежэ хоноо
ушарнууд хэды олон байгаа гэ-
шэб! Хагсуу, хадэн олон хаба-
рай сагай бэрхэшээлнүүдые хай-
шан гэжэ дабажа гараһанаа
мүнөө һанаандаа оруулхадань,

Тингэһээр байтарнай тураха
муудаһан хонид һэргэ һэргэһээр,
үгыы, бултайжа байһан нюгоо
шэмхэлдэг болоо һэн,—гэжэ
Аюша Башлеевич хөөрэнэ.

Энэ отарыхид зунай үе[..]
хониоо һайнаар бэлшээн тарга-
луулха элдэб арга бэлэдэг юм.
Хорин табан жэл соо Сагаан

лимог хоол гэхэ мэтые үгэдэг
байха юм.

«Жэлэй дурбэн сагта хонидоо
тобир тарган байлгахаяа орол-
додог һэмди» гэжэ Аюша Баш-
леевич хөөрэнэ. Үнэндөө шал-
тагаангүйгөөр, өөрын гэмээр хо-
нидые олоор хүүрүүлһэн ушар
үсөөн лэ байха. Хонидой үбшэл

зосоонь хүйтэ даамаар байдаг.
Үбһэ тэжээлээр дуталдаһан али
олон хабарнууд ушардаг бэлэй.
Тэжээлээр дутаһан хурьгадай
хайртайгаар мааралдахада, Хан-
дата эжын зүрхэн үбдэжэ, аха дүү-
нэрэйнгээ һүүлшын нөөсэһөө ху-
баалдан, хормой соогоо гү, али
адха тэбэргээ суглуулһан үб-
һөөрөө тэдэнээ хооллуулдаг
һэн. Иимэ хабарнууд соохоо үү-
гэрһэншье хабарые абаад үзөө
һаа, анхаралдай аша туһа юунтэй
сэнтэйб гэжэ ойлгомоор л[..]!?
Энэ хабар колхозой адуу[..]
малай тэжээлээр дуталдаһан
байна. Саһанай хайлахатай хам-
та бидэ һарын турша соо Саа-
зайн ба Юугтын полинуудай та-
ряанай үзуур дээрэһээ хонидоо
гаргангүй харюулһан байнабди.

Нуур, Үлэнтэ, Юугтэ нютагуу-
даар зуһажа, үбэлжэжэ, хонн-
доо харууһалхадаа, үдэрэй ха-
луундаа хонидой эдеэлхээ бо-
лёд, байра тээшээ һүүтэрлэ-
хээ ябахадань Ханда эжы Бай-
сын, Малаанай, бэшэшье үндэр
хадануудай оройгоор, аляа[..]
батаганаа үсөөнтэй нэрүүн —
нэбшээтэй газарнуудаар хонидоо
харюулдаг һэн. Хура бороотой-
шье үдэрнүүдтэ бэлшээрингээ
һайнине бэдэрдэг заншалтай.

Ногоони хагдаржа, түрүү
шын саһанай оромсоор, тэнхэ
тамираар һулашаг хонидоо ж[..]
бухэн илгажа, һайн шанартай
үбһэ, талха тарианай зүйл һаа-
са эдюулдэг зантай. Иимэрхүү
хонидоо үбэлэй үедэ бүлеэн
уһаар уһалжа, дабһа, хужар, хо-

хэ ушар нэгэтэ бэшэ тохёолдо-
дог һэн. Ветеринарай эмнэлгээр
гү, али тэдэнэй заабаряар өөһэ-
дөөшье үбшэнэй дайрагдаһан
хонидые абардаг байһан юм.

Эртэ намараар хонин хурга-
дайнгаа байрые дулаалан заһа-
барилжа, үбэлэй сагта бэлдэдэг.
Байра байдалай муугаа болож[..]
хони хурьгад үхэдэг шуу.

Эдэнэрэй ажалай нюуса ямар
байгаа юм гээ һаа: эсэшэ суса-
шагүй ажал, үдэр һүниги та-
бидаг анхарал, зоовeтеринарна
мэргэжэлтэдэй заабарилһан ра-
ционуудые баримталан, жэл сое
үгтэһэн тэжээлээ гамнаха, олон
жэл соо худэлмэрижэ олоһон
ажалай дүй дуршалөө хэрэглэхэ
гэхэ мэтэ болоно.

Дулмаевтанай эршэтэ ажал

анхаралгүйгөөр үнгэрөөгүй.
Хоёр хүгшэд хэдэн олон грамо-
тануудаар шагнагдаһан, нютагай
Соведэй депутадаар һэгэнтэ бэ-
шэ, Аюша абгай партиин рай-
комой гэшүүнээр һунгагдаһан,
Ханда Москвада, Арадай ажа-
хын амжалтануудые харуулһан
выставкэдэ ошожо ерэһэн бай-
на.

Һүүлэй жэлнүүдтэ... Дулмае-
вай даадаг отарынхид тул, ноо-
һо абалгын талаар һайн дүн
гүүдые туйлаа. Нёдондо ота-
радань 327 эхэ хонин ха-
рууһалагдаһан байба. Колхо-
зойнь правлени зуун эхэ хонин-
һоо 75 хурьга абаха гэһэн түсэб
тодорхойлһон байгаа. Тингээд
Дулмаевтан зуун хонин бүринһөө
84 хурьга абажа шадаа.

Мүнөө жэлдэ ахалагша хони-
шон 310 эхэ хонитой байгаа.
Хурьга абаха түсэбэй зуунһаа 85
хурьгаар тодорхойлогдоһон бай-
бал, тэдэнэр 100 эхэ хонинһоо 95
хурьга түлжүүлхэ зорилго үр-
даа табяа һэн... Түл абалгаар
правлениин үгэһэн түсэбые холо
үлүүлэн дүүргээд, 94 хурьга
зуун хонинһоо абажа, хоролто-
гүйгөөр томо болгоһон байна.

Иимэ амжалтатайгаар байг-
шан оной июль һарын арбанда
Дулмаевтан хонидоо залуу хо-
нишон Радна Базаровта тушаа-
һан юм. Энэ үдэр тэдэнэй пен-
сидэ, удаан амаралтада гараһан-
тайнь тудалдаба.

Нютаг, аймаг соогоо мэдээжэ
болоһон хонишон нүхэдөө ама-

ралтадань үдэшэхээ айл аха
дүүнэрынь олоороо сугларгад,
мүн «Коммунизмын зам» колхо-
зой партийн секретарь нүхэр Цыбиков
Б. Б., парткомой секретарь нү-
хэр Доржиев Ц. Б. гэгшэд ерэ-
бэд. Баяр ёһолоой үдэшэ... Хо-
рин табан жэлэй үлүү колхо-
зой хонин ажалда шударгы һайн-
наар худэлжэ, нинтын ажахыда
элитэ нэмэри оруулһан үбгэн
һамган хоёрто түрэл колхозойнь
хүтэлбэрилэгшэд Хундэлэлэй
грамотанууды, гарай часынуу-
дые бэлэг болгон барюулһан
байна. Аха дүүнэрынь, сугтаа
худэлмэрилжэ ябаһан нүхэдынь
зурхэнэй халуун баярые тэдэ-
нэртэ хургэжэ, ута наһа, удаан
жаргал эдлэхыень хүсэн, үүр
сайтар сэдьхэлэй зугаа дэлгэжэ,
хүхижэ, сэнгэжэ тараа һэн.

Уданшьегүй үбһэ хураалгын
халуун үе эхилжэ, худэлмэришэ
хүн бухэн ажал дээрээ һанаагаа
амарха гэдэг ёһоор эдэ хоёр пен-
сионер гэртэһээ үдэрөөр үбһэ
һэндэ ябажа эхилһэн юм. Үбһэ
хураалгын эхилһээр дүрбэ—та-
бан хоногой үнгэрһэнэй һүүлээр
колхозой правлени зунай үедэ
хонидые харүүлхалхыень хүгшэдтэ
дурадхаба.

Аюша абгай Ханда эжы хоёр
һөөргөө һураһан ажалайнгаа хурь-
галжа, энэ жэлэй 400 гараи хурь-
гые тушаажа абаад, хада
улынгаа оройгоор харюулхая
дахин гарабад.

Б. ДОРЖИЕВ.

Захаамингай аймаг.

КПСС-эй гэшүүн Феоктиста Петровна Фомина Буряадай барилгын управлениин шэрдэгшээр худэлмэрилнэ. Нүхэр Фомина ажалдаа оролдосотой һайнаар ханд ажа, залуу нүхэдтэ жэшээ харуулдаг. Халаан бүринигөө даабари не хододоо 130—140 процент дүүргэдэг юм. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ф. П. Фомина.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

ИВАНАЙ ХАЗААРЛАҺАН «ХҮЛЭГ»

Иван Гавриловичтай үнгэрһэн
хабар танилсаа һэмди. Наһажаал
боложо ябаһан хүн. Тиигээшье һаа
балсан бүдүүн гарнуудаынь ха-
раад, залуу наһанайнгаа шандаа-
лые зааханшье һуладхааргүй гэ-
жэ ойлгоохор даа...

— Манай Ошенков бурядуу-
дай дунда хүн болоһон байха.
Буряад хэлэ тэрээндэ заалтагүй.
Нютагайнгаа зондо хүндэтэй,—
гэжэ Наринай отделение эрхилэг-
шэ Дансаран Баинов тиихэдэ хөө-
рэжэ байһан юм.

Тосхоной баруун бээ руу «ДТ-
20» түхэлэй бишыхан трактор
табилуулжа ябаба. Нэгэ хүн:
«Иванай хүлэгтөө һуугаад, фер-
мэдээ ошобол даа» гээд хургаа-
раа заана. Тиигэхэдэнь хажуудаа
хүн нүхэрынь:

—Иван гэжэ бү хэлэш, «Иван
-честный» гэхэшни янаб!—гэ-
жархиба.

Һурагалаад мэдэхэдэ, тэрэ хү-
нэй арагүй һайхан һанаатай,
ажалдаа үнэн сэдьхэлээ табидаг
байһаниинь мэдэгдэбэ. Иван Гав-
рилович Ощепковэй һуугаад ябаа-
һан «ДТ-20» трактор тэрэнэй «Бе-
ларусьтай» сасуулбал ёһотой
байтаһан томо гүүнэй хажууда
унаган шэнгил харагдадаг. Тэд
тиимэ багахан, һургуулиин үхи-
бүүдэй һуугаад наадажа байха
машина шэнги гэжэ һанахаадаһын,
«Иван-честный» гэдэгнай тэрэ
тракторааар малай фермын хамаг
ажал бүтээдэг байшаба.

...Хэдэн жэлэй саада тээ Зэ-
дын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ
колхоздо гансахан тиимэ трак-
тор асарагдаһан байба. «Беларусь»
болоод гэнжэтэ томо «хүлэгүү-
дэй» һайнаар байтар «тэрээгээр

юунэй ехэ ажал бүтээжэрхихэб»
гэжэ хэлэхэ хүнүүд олон һэн. Ха-
рин Иван Гаврилович энэ тракто-
рые хараад: «намда үгэгты, һаа-
лиин фермэдэ барихада, түнатай
зөөри байна» гэһэн юм. Тиигээд
удабшагүй колхозойнгоо прав-
ленидэ мэдүүлгэ үгэжэ, Социа-
лис Ажалай Герой Евлампий
Павлович Бутаковой бригадын
эрхим тракторист байһанаа, мал
ажал дээрэ худэлхээ гараа. Нү-
хэр Ощепков дурлажа абаһан энэ
«хүлэгөө» хоёр жэлһээ үлүүтэй
жолоодожо ябана. Хойноо тарга
шагтагалаад, бага сагахан ажал
бүтээхэ энэ бишыхан трактораа
ёһотоор лэ хазаарлажа, элдэб зүйл-
эй ажал хэдэг болгожорхёо.
Үбэлдөө тракторайнгаа урда буль-
дозерой шэнги түхэөрэлгэ таа-
руулжа тодхоод, малай байра соо-
һоо шэбхэ этэржэ гаргана. Тэрэ-
нээ суулуулаад, тэрэгэр зөөжэр-
хина. Иван Гаврилович фермын-
гээ даажа байһан бухы сабшаа-
лангые үтэгжүүлдэг болоо.

Хоёрдохёо уулзахадаамнай, Иван
Гаврилович сабшалан дээрэхи
шэбхэ тарадаг хэрэгсэлнүүн-
дые түмэр рельсээр хээд, трак-
торайнгаа хойноһоо шагтагалжа
байгаа һэн. Тараагаар үбэлдөө
зөөжэ гаргаһан 1500 тонно наг
шэбхэеэ фермынгэ сабшалан дээ-
рэ тараагаа. Һүүлдэнь борнойл-
һон, зунай эхин һара гаратар
гурба дахин уһалһан юм. Тиигэ-
хэ һүүлшын хоёр жэлэй турша
фермын механизатор байһан нү-
хэр Ощепков луговод боложо хү-
дэлэлсэед, сабшалангаа хоёр да-
хин шахуу ургасатай болгоһон
байна.

Иван Гаврилович үбһэ хураал-
гын үедэ малшадай звенеэ даажа

абаад, бухы 40 гектар сабшалан-
гаа хуряажа дүүргэжээ байна.
Энэ жэлдэ тэрэнэй оролдого хоё-
һон һалаагүй. Сабшалангайнь ур-
гаса һайн. Наринай дадагай 20
гектар сабшалан түрүүшээр ху-
ряагдажа, гектарай дунда зэргээр
25 центнер үбһэн һурилэгдөө.
Фермын бухы 40 га дээрэһээ ада-
лынь 800 центнер үбһэн сомогдо-
хоор хараалагдана.

Урдань эндэхи участогууднаа
иимэ үбһэн сабшагдажа абтаһан
байна гү? Иигэжэ отделение эр-
хилэгшэһээ һурахада:

— Хэзээдэшье урагсань иимэ
байгаагүй юм. Нёдондо 400-гаад
центнер гэхэ гү, али га бүриһөө
арбаад центнер үбһэн хураагдаһан
байха. Харин мүнөө жэлдэ үбһэ
ногоонойнь урагса хоёр дахин ехэ
болоо. Иван Гавриловичайл
оролдоо ха юм,—гээд Дансаран
Баинов хэлэнэ.

Үбһэ хураалгын үедэ Иван Гав-
рилович бишыхан трактораараа
ажаллахадаа, бухы худэлмэрые
оньһожоруулһан байна. Тэрэ
тракторайнгаа хойноһоо хоёр мо-
рин косилка шэрэдэг. Энэ зундаа
өөрөө трактораа жолоодоод, ко-
силкануудта Александр Колодин,
8-дахи классай һурагша Анато-
лий Ощепков гэгшэдтэй ажаллаа.
Сабшагдаһан үбһэн баһал энэ
трактораарнь тармагдаад, һуудэ-
дэнь суглуулагдана. Иван Гаврило-
вич тармагдаһан баалнуудые та-
тажа суглуулаад, хоёр-гурбан
бухалай зэргээр асадажа, тракто-
райнгаа урда үргөөд ябадаг хэ-
рэгсэл өөрөө зохёожо бэлдэһэн
байха юм.

Отделениие эрхилэгшэ нүхэр
Баинов бага трактораай хүсые ну-

хэр Ощепковэй ашагтайгаар хэ-
рэглэжэ байһаниень ехэд һайшаана. һаалиин фермэдэ гарта «ДТ-
20» түхэлэйшье трактор байха-
даа, һаалиин нэгэ томохон фер-
мын ехэнхи ажалые бүтээнэ ха
юм. Энэнь үнинэй механизатор
Иван Гаврилович Ощепковэй дур-
шалһаа элирнэ. Болоод үзэхэдэ,
хэрбээ нэгэ фермэдэ тиимэ трак-
тор байгаа һаа, хүсэ ехэтэй
«Беларусьнаа» дутуугүй ажал
бүтээжэ байна. Фермын малда үг-
тэхэ талха тарья, силос зөөхэдэ
болоно. Шэбхэ шабаһан хаягла-
на. Багахан машина хадаа фер-
мын сабшалан дээрэ ажал эхил-
хэхэдэ, үбһэ хуряажа абахада
угаа зохид. Малай хотон соогуур
«Беларусь» тракторай орожо ша-
дахагүй байхадань, энэ трактор
ямаршье нэбтар үүдэтэй байра-
нуудта малай тэжээл зөөнэ. То-
мо тракторта орходоо горючи, то-
һо багаар гаргана.

Иван Гаврилович бага хүсэтэй
тракторые зааралдажа шадаа
гээшэ. Энэ нүхэрһөө жэшээ аба-
хала болохо. Лахатаад гэхэдэ,
иимэ заахан «ДТ-20» трактор-
нууд зарим ажахынуудта асараг-
даад, ашагтайгаар хэрэглэгдэхээр-
гүй ха юм. Хэрбээ һайн механи-
заторнуудай гарта даалгажа үгэ-
бэл, һаалиин фермэнүүдтэ «гар-
сай» ажал бүтээдэг оньһото ма-
шина гэхэдэ алдуу болохогүй.
Иимэл хадань Иван Гаврилович
өөрынгөө дурладаг тракторһаа
олон жэлдэ хахасангүй ажаллахаа,
һаалишадай хэхэ худэлмэриие
горитойхон туһа хүргэжэ байдаг.

Т. ГАРМАЕВ.

Хамтын зөөридэ—бүгэдын анхарал

ШАЛГАЛТЫН ЭСЭСТЭ ХЭМЖЭЭН АБТАНА

**Гүрэнэй болон кооперативна эд зөөрнин бүрин хүсэд байһа-
ниие нинтээрэ шалгаха таба һара тэгнэбэ. Аймаг, предприя-
ти, колхоз, совхоз бухэндэ тогтоогдоһон шалгалтын комисси
худэлмэрингөө даб дээрэхи дүн гаргажа, саашанхи зорилгоё
тодорхойлно.**

**Мүнөө эндэ аймагуудай арадай хиналтын комитедүүд-
һээ редакцидамнай ерэһэн бэшэгүүдһээ түүбэрилэн, шалгалтын
комиссинүүдэй элирүүлһэн дутуу дундануудые хайшан гэжэ
усадхадажа байһан тушаа зарим тэды баримта жэшээнүүдые
толилгабабди.**

[..]ЕРЭН. Түнхэнэй аймагай ажа-
[..] соёл культурын бухы һал-
[..]удта нинтын харалгын ту-
[..]шын шатада—эд зөөринин ямаа
[..] бүридхэгдэжэ, ашаглаг-
[..] харагдадаг байдал тухай
[..]ээ хэдэжэ дүүрэбэ. Арадай
[..]ын ажал, шалгалтын комисси-
[..] саашанхи зорилгонь эли-
[..]гдэһэн дутуу дунданууды
[..]худха ябадал болоно.

[..]анай барилгын управлени—
[..]удалмэрхэ шанар муутай-
[..] хэдэг, барилгын материал-
[..] һалан муугаар хадагалдаг
[..]элирүүлэгдээ һэн. Шалгалтын
[..] аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ
[..]итедэй заседани дээрэ табиг-
[..], барилгын ашаглалгада үг-
[..] сэг болоор унжагайруулха-
[..] шанарынь һайжаруулха ту-
[..] тодорхой хэмжээнүүд хараа-
[..]ба. Торхоной, Жэмбэрэй һур-
[..]уудые, аймагай больницые,
[..] гүүдэй байшангые болхохо
[..] проектынь хазагайруул-
[..]ахата хүнүүд хэһээгдэбэ.

[..]ахай захэ холбооной узэл-
[..]удэ гүйцэтгэлэгшэдэй (начальник
[..] Гонсорунов байһан) мате-
[..]ына харюусалгата хүдэлмэри-
[..] байһанһоо олон һулаар хина-
[..] байнай эсэстэ ехэхэн мүнгэ
[..] ургай, үбэрхилээтэй
[..]. Оператор гэжэ тушаалда
[..]н табигдаад, ахабаха тоо-
[..], селингынь ондоо хүндэ тү-
[..] гэхэ түүнэй 668 түхэриг хуули
[..]агээр гаргалгаһанай тулөө узэ-
[..]ь холбоон нүхэр Шехина гэгшэд
[..]арадай хиналтын комите-
[..] гогтоогдоһон ёһоор, аман зэм-
[..] абуу гаргалаһан мүнгэеэ
[..]гаалагдаа.

[..] курортдо, халуун
[..] араа хэтэг «Нилова Пус-
[..] тиимэ эмнэлгын газарта ар-
[..]дүүдаа, амархаха эрэгшэдээ
[..] бүридхэдэ абаһанай ту-
[..]урлагдадаг мүнгэ (гоcпош-
[..]) дансаланагүй, үбэршээжэ
[..] баримтануд элирүүлэг-
[..] «Аршан» курортын медре-
[..] Г. Контошикова 1967
[..]1968 онуудай туршада 406 ту-

хэриг, «Нилова Пустынь» гэжэ эм-
нэлгын газарай паспортистка
Хунгеева 2330 түхэриг үбаршаал-
һан байба. Г. Контошикова ху-
дэлмэриһөө гаргагдажа, үбаршаалһан
мүнгөө түлөө, тиихэдэ Н. Хун-
геевагай хэрэг мурдэлгэн зургаан-
да дамжуулагдаа.

Шалгалтын комиссинүүдэй тоб-
шолол, дурадхалнууд түргэн саг
соо эмхи зургаануудта, ажахы-
нуудта зүбшэн хэлсэгдэнэ. Жэ-
шээнь, Туранай совхозой малай
тоо толгой бүридхэнэнэй, эд ху-
рэгсэлнүүдэйнь инвентаризаци,
бухгалтериин худэлмэриин доку-
ментальна шалгалта хэһэнэй дүн
совхозой партийна, ажахын эдэб-
хитэдэй үргэн суглаан дээрэ та-
бигдажа, элирүүлэгдэһэн дутуу
дундануудые усадхаха дэлгэрэнгы
хэмжээ ябуулагнууд баталан аб-
таа. Тус суглаанай тогтоол совхо-
зой бухы отделени, бригадануу-
дай коллективүүдэй зүбшөөнүүд
дээрэ хэлсэгдээ. Июлиин 26-да
партиин райкомой бюро Туранай
совхоздо социалис эд зөөриин бү-
рин хүсэд, ашаглагдасын байдал ту-
хай асуудал хаража үзөөд, тодор-
хой тогтоол гаргаа. Тус тогтоолые
совхозой отделени, бригадануудай
эхин партаргаанизацинуудай хам-
тын суглаанууд мүнөө зүбшэн
хэлсэжэ байна.

Энэ мэтээр аймагай бусад ажа-
хы, предприяти, эмхи зургаануд-
та шалгалтаар элирүүлэгдэһэн
дутуу дундануудые усадхаха хэм-
жээнүүд абтана.

С. ЦЫДЕЕВ.
Түнхэнэй аймагай арадай
хиналтын комитедэй
түрүүлэгшэ.

МУХАР-ШЭБЭР. Нинтын харал-
га үнгэрэхэ Суулгын совхозойхи
шалгалтын комисси (түрүүлэгшэнь
нүхэр И. В. Перевалов) социалис
зөөрин бүрин хүсэд байха гү гэжэ
хиналтын ехэ худэлмэри ябуулаа,
үшөө саашань даамайгаар ургал-
жалуулжа байнхай. Тиихэдэ элир-
үүлэгдэһэн дутагдалнуудые усад-
хахын тулада гол анхаралаа хан-
дуулна.

Хабарай тарилгын үедэ тракто-
ристнууд нормо соогоо горючи хэр

галданаб гэжэ шалгахада, хэмһэ-
гүйгөөр гаргашалдаг, тоһо го-
рючиин хадагалалмжада һаланаар
хандадаг баримтанууд тодороо.
Комиссиин тобшололһоо үндэһэлэн,
совхозой директор тулиха түрэнха
материал гамтайгаар галдаха, гар-
гашалха түлэб тухай приказ
тунхаглажа, шанга гурим тогтоо-
гоо. Тииһэнэй аша туһаар совхоз-
до мүнөө горючи, түрэнхэ тоһо га-
лдаалха, гаргашалха зэрэг зоотой,
нягта нарин болоо. Тоһодоо ма-
териал, горючи гаргашалха лимит
—урид хараалагдаһан хэм—трак-
торист, комбайнер бухэндэ үгтэдэг
болоо. Хэмһээ доошонь горючи
галдажа, арбилалта хэһэн меха-
низаторнуудта урмашуулгын шан
олгохо гурим баталагдаа.

Энээнһээ урда жэлдэ тарялан,
сабшаланда мал орожо, урагсада
горитой хохидол ушардаг һэн.
Энээние һэргылэн болоулхын
зорилгоор шалгалтын комиссин-
хид хүдэлмэри ябуулаа. Адуушан
нүхэр Ильин һүрөөгө мууса
адуулжа, таряа гэшхүүлһэнэйнгээ
түлөө яла түлэхэ боложо, салин-
гайнгаа гурбаһай нэгэ хуби да-
руулаа. Ухаршэд, хонишод тарьа-
лан, сабшалан малаараа гэшхүү-
лэн, ямар харюусалгатайб, совхоз-
до ушаруулһан хохидолоо өөрын-
гөө гаргашаар түлэхэ ёһотой гэһэн
зар тараажа, совхозой ажалшадтай
элсэндэ урагса хамгаалха тодор-
хой хэмжээнүүдые бэелүүлһэниинь
ехэ аша туһа хүргөө. Мүнөө жэл-
дэ совхозой сабшалан, тарьялан
нарин харууһан доро табигдажа,
урагсадань ямаршье хоро хүргэ-
лэгдээгүй.

Совхозой техникэ, машинануу-
дай хадагалгадаса, ашаглалгада,
барилгын материалнуудай гарга-
шаа хэр зэргэ байнаб гэжэ шалгал-
тын комисси хаража үзөө. Тиихэ-
дээ дайралдаһан дутагдалнууд
мүн түргөөр усадхагдажа байна
гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Гэбэшье тус совхозой үйлэд-
бэрин бухы участогуудай байдал
нягтаар шалгагдашаг, дутуу дун-
дануудай булгадаа усадхагдажа бай-
на гэхэнь үшөө эртэ. Жэшээлхэ-
дэнь, зунайд балшээрин ха-
һада мал шахаха худалмэри хэ-
хоздо жэгдэ һайн ябаа гэхын ар-
гагүй. Зарим малшадай сүүдхэ-
лэдэ 1 килограммаар малайнгаа шег-
нүүр нэмэжэ байхада нүгөө зарн-
риман түрүүшүүлэй хахадтанишье
хүрэнэгүй. Иимэ эрээ тараг бай-
далай шалтагаан элирүүлэн, шал-
гадта хэмжээ абаһан байхагүй.

И. КРУПЕННИКОВ.

ҮДЭРТӨӨ—7000

«Прогресс»—мүнөө дээрээ, рес-
публикымнай ниислэл хотын
эгээн томо, кинотехникын шэнэ
түхэөрэлгэнүүдээр түгэс зэбсэг-
жэнэй кинотеатр мүн.

Һаяхан соёлой худэлмэрилэг-
шэдэй профсоюзай обкомой Прези-
диум городой болон худөөгэй ки-
носетиин, мүн кинотеатрнуудай
дунда дэлгэрһэн социалис мүры-
сөөнэй дүн согсолбо. Тэрэнэй
ёһоор байгша оной хоёрдохи квар-
талда Улаан-Үдэ хотын Советскэ
районой киносеть (директорынь
нүхэр Ф. А. Можаров, местко-
мынь түрүүлэгшэ нүхэр Е. А.
Самсонова) түрүү һуури эзэлжэ,
республикын кинофикацин уп-
равлениин болон соёлой худэлмэ-
рилэгшэдэй профсоюзай обкомой
дамжуулгын Улаан туг 400 түхэ-
риг мүнгэн шантагайгаар абаба.
Дурсагдагша эмхи улад зондо
кино харуулха талаар ажалһан
—финансынгаа түсэб 101,5, мүн-
гэн оршынгоо түсэб 127,2 про-
центээр дүүргэһэн байна.

Тиихэдэ манай республикын

кинотеатрнуудай дунда Улаан-
Үдын «Прогресс» социалис му-
рысөөгөөр илаһанда тоологдоо. Тус
театр кино харуулгаар 124, ки-
но-сеанс үзэлгөөр 104,2 мүн-
гэн оршынгоо талаар 132 про-
цент түсэбөө дүүргэһэн байба.
«Прогресс» кинотеатрые хангажа
байдаг коллективэй оролдосото
ажалаараа түйлаһан амжалтын
түлөө республикын кинофика-
цин, соёлой худэлмэрилэгшэдэй
профсоюзай обкомой дамжуулгын
улаан вымпел 70 түхэриг шан-
тайгаар үгтөө.

«Прогресс» кинотеатрай
«Улаан» «Ногоон» хоёр зал хам-
тэдаа 1075 хүнэй һууритай юм.
Тус хоёр залда үдэр бүри дунда
зэргээр долоон сеанс кино табиг-
дажа, долоо мянга үлүүтэй зо-
нине һонирхуулна бшуу. Тиихэ-
дээ һарын турша дунда зэргээр
225 мянган харагшад энэ ороно
гэшээл.

— Советскэ районой кино-
театрнууд болон кино-түхэөрэлгэ-
нүүд хоёрдохи кварталай дунтэөр

хамта дээрэ нэгэ миллион 487
мянган зондо кино харуулһан
байна,—гэжэ тус районой кино-
сетиин директор Федор Андрия-
нович Можаров хөөрэнэ.

Ажал худэлмэриие эдэбхи
үүсхэл ехэтэйгээр, удаан саг соо
ажаллажа байдаг нүхэд илангаяа
манай кинотеатрта олон гэжэ
«Прогрессэй» директор, мүн лэ хэ-
лээ һэн. Жэшээлхэдэ, фильмүү-
дэй гоё һайхан рекламануудые бү-
тээдэг уран зураашан Степан Ивле-
вич Хромых «Прогрессэдэ» 29 жэл
соо ажаллажа байна. Тиихэдэ
киномеханик, соёлой худэлмэри-
лэгшэдэй союзай обкомой прези-
диумэй гэшүүн Любовь Ивановна
Очаповская, кассирнууд Л. Г.
Подгорбунская, Т. Т. Иванова, би-
летүүдые шалгагша Цыпилма
Бадмаевна Будажапова, Анна
Гурьевна Ганицева болон бусад-
шье нүхэд энэ кинотеатрта 15
үлүүтэй жэл соо ажаллажа бай-
хал.

Советскэ районой киносетиин

худэлмэрилэгшэд улад зондо кино-
фильмнүүдые харуулалгаар ажалаа
хизаарлахагүй. Жэшээлхэдэ, һу-
рагшадай үбэлэй амаралтын үедэ
дурсагдагша районой кинотеатр-
нууд үхибүүдтэ зорюулагдаһан
фильмүүдэй фестиваль үнгэрөө-
бэн, шэнэ жэлэй гоё һайхан
ёлконууд табигдажа, багашуул
олоной хабаадалгатайгаар зүнзэ
буриин наада эмхидхэһэн байха.
Тиихэдэ «Прогресс»,» «Эрдэм»
кинотеатрнуудта районой һургуу-
линуудай хүсөөр гушаад концерт
табигдаа һэн.

Мүн лэ дурсагдагша кино-
театрнуудта байгша ондо дурба—
дурбэн том һонирхолтой кинофес-
тиваль эмхидхэгдэн. Жэшээлхэдэ,
«Совет Армиин 50 жэл», «А. М.
Горькиин түрэһөөр 100 жэлэй ой-
до», «Ленфильм» киностуди
нэгэнһээр 50 жэл болобо» гэһэн
гаршагтай фестивальнууд олон
тоото харагшадые һонирхуулаа.

Тэрээлэн харагшадай конфе-
ренцинүүд, К. Марксын, В. И.
Ленинэй түрэһэн үдэрнүүдтэ, кос-
монавтикын, медицинын үдэр-
нүүдтэ зорюулагдаһан үдэшэнүүд
мүн һонирхолтойгоор үнгэрэгдөө.

Б. ЖАНЧИПОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. «Прогресс» кинотеатрта 16 жэл билетер-контролёроор худэлжэ байһан Цыпилма Бадмаевна Будажапова. 2. Энэ кинотеатрай үнинэй киномеханик Любовь Ивановна Очаповская.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

Алексей БАДАЕВ

УЛААН-ҮДЭ ТУХАЙ ДУУНУУД

ТҮРЭЛ ХОТО—УЛААН-ҮДЭМ

Сэльгеэ таламнай намжаа
уудам.
Сэнхир номин тэнгэриин
майхан.
Сэлэнгынгээ толи нюрууда
Сэхэ тудаад—һаргама һайхан.

Налгай залуу, томо хүдэр
Наран хото—Улаан-Үдэм.
Һаруул майгаар юртэмсэдэ
Һалбарыш амгалан мэндэ!

Талмай, үйлсөөрш гайхан
зайгааби
Татажа байбал сэнгүү дуугаа.
Баатар ажалыш магтаал
байгаали,
Бажуунал гарнуудыш
мундуугаар.

Налгай залуу, томо хүдэр
Наран хото—Улаан-Үдэм,
Һаруул майгаар юртэмсэдэ
Һалбарыш амгалан мэндэ!

Ордон гэрнүүдш өөдөө
тэгүүлэн,
Одод тээшэ эльгээнэл галаа.
Орон соогоо нэрээ нэрлүүлэн.
Олоош одоо баяр жаргалаа.

Налгай залуу, томо хүдэр
Наран хото—Улаан-Үдэм,
Һаруул майгаар юртэмсэдэ
Һалбарыш амгалан мэндэ!

ҺҮНИИН ХОТО

Һаруул гэрнүүдэй нэгэнһээ
Һайхан басаган даллана.
Мүнгэн һыхэнүүд шэхэнһээнь
Мүшэдүүд шэнгеэр һанжана.

Түрэл хото—Улаан-Үдэм,
Түбн дэлхэй шэмэглээш.
Хабарай һүни зүрхэндэм
Халуун дура бэлэглээш.

Гарыш, басаган, газаашаа,
Гарыш һарбайн абахалби.
Хэтэдээ шамда дурлаашаа
Хэлээд урдаш улайхалби.

Түрэл хото—Улаан-Үдэм,
Түбн дэлхэй шэмэглээш.
Хабарай һүни зүрхэндэм
Халуун дура бэлэглээш.

Үүрэй сайтар хоюуландаа
Үйлсэ гудамжаа хэмжэел.
Дуугай ябангүй наадандаа
Дуулан, хатаран сэнгэел.

Түрэл хото—Улаан-Үдэм,
Түбн дэлхэй шэмэглээш.
Хабарай һүни зүрхэндэм
Халуун дура бэлэглээш.

ШЭНЭЛЭГДЭН ХУБИЛЖА БАЙГАА ҮДЫН УРДА БЭЕДЭ.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

ДААБАРЯА ДАБУУЛАН...

Байгалай эрьедэхи Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой загаһашад урматай баяртайнууд. Һаяшаг өөһэдынгөө һайндэр—Загаһашадай үдэрые тэмдэглэхэдээ, июль һарада омоли бариха түсэбөө болзорһоонь 5 хоногоор урид, бүхы жэлэйнгээ даабарние августын 15-да дүүргэхэбди гэһэн социалис уялгануудые хамтадаа нэгэн һаналтайгаар абаһан юм.

Загаһашадай хэлэһэн үгэ хэһэн хэрэг хоёрынь алгасаагүй. Эдэнэр июлиингээ түсэбые болзорһоонь долоон хоногоор урид дүүргээд, һарын эсэс хүрэтэр үшөө хори гаран центнер омоли даабариһаа гадуур гүрэндэ тушаагаа. Энэ үе соо Л. Б. Датханов, С. А. Булсоев, Б. Д. Федоров, Н. М. Кондаков гэгшэдэй ударидадаг загаһашадай түрүү бригаданууд һарынгаа түсэбые 101,5-һаа 157 процент хүрэтэр дүүргэбэд.

Омоли олзоборилгоор август һара шиидхэхы хаһа болоно. Тиимэһээ загаһашад бороо хура, һалхи шуургантай гээд һаатангүй, үдэр һүнигүй загаһашалнад. Августын 3—4-нэй үдэрнүүдтэ Байгал дээрэ бороотой, һалхитай байбашье һаань, омоли барилга амжалтатайгаар үргэлжэлүүлэгдэбэ. Августын 4-нэй үдэр 40 гаран центнер эрхим шанартай омоли олзоборилогдон тушаагдаһан байна. Тэрэ үдэр Н. М. Кондаковой бригада 11 центнер барижа, түрүү һуури эзэлээ.

Омоли бариха талаар жэлэйнгээ түсэб августын 15 хүрэтэр дүүргэхэ гэһэн социалис уялгаяа амжалтатай һайнаар бэелүүлжэ байһандаа колхозой загаһашад урматай.

А. БУСУРМАНОВ.

ХҮДӨӨГЭЙ АЖАЛШАДТА...

Жэлэй ошохо тума хүдөөгэйнэн ажалшадай байдалай эрид һайжаржа байһаниинь хэндэшье мэдээжэ. Ушарынь тэхэдэ, байгша оной үнгэрһэн долоон һарын туршада хүдөө тосхонуудаймнай ажалшадта аяар 83 миллион 250 мянган түхэригэй эд бараан худалдагдаһан юм. Энэнь нёдондоюнойхиһоо 5 миллион 389 мянган түхэригөөр үлүү. Һаяшаг Буркоопсоюзай эмхинүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүд согсологдожо, Тарбагатайн аймпотребсоюз (түрүүлэгшэнь Медведев) 230 мянган түхэригэй эд бараа түсэбһөө үлүүлэн худалдажа, түрүү һуури эзэлһэн байна. Харин Хойто-Байгалай аймагай худалдаа наймаашад (түрүүлэгшэнь Хамаганов) жэлэй эхинһээ хойшо түсэбөө 109 мянган түхэригөөр үлүүлжэ, удаадахи хоёрдохи һуурида гараа. Мүн тиихэдэ Загарайн, Захааминай, Кабанскын, Түнхэнэй аймпотребсоюзай хүдэлмэришэд болон алба хаагшад түсэб даабаряа үлүүлэн дүүргэжэ магтаал шанда хүртэһэн байна.

Харин мүнөө республикынхнай худалдаа наймаашад В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулан дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абаба.

Д. КОЛМАКОВ.

СПОРТЫН ҺОНИН

УҺАН ДЭЭРЭХИ «ТУЛАЛДААН»

Үнгэрһэн субботын үдэр. Сэлэнгэ мүрэнэй эрьедэ оршодог тамаралгын станцидахи үнгэ бүриин тугууд һэбшээ һалхинда миралтан далбана. Шииираг залуу хүбүүд, басагад холын аян замда мордохоёо түхеэржэ байһандал һэлюурнүүдые баринхай иишэ тиишээ яаралтайгаар һүндэлнэд. Удаашьегүй республикын спортсоведэй түрүүлэгшэ М. Калаганский шуран солбон, шамбай бэетэйшүүлые һайндэрөөрнь амаршалаад, туйлаһан амжалтануудыень суглараагшадта һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө. Һүүлээрнь горнын һүртэ хонгёо абяан сууряатан зэдэлжэ, мүрысөөнэй ахалагша судья А. Труш байдаркаар 500 метрэй зайда урилдаха мүрысөөнэй эхилһые соносхоно. Арба гаран басагад ута нарин байдарkануудтаа һуужа, урилдаанай захиралтые хүлеэжэ ядан байнад...

Мүрысөөнэй ахалагша судья А. Трушинтай жэмбүүрээ үлеэхэтэй зэргэ үнөөхи бэеэ зэһээд байһан басагадаймнай байдаркануд аали намдуугаар урдажа байһан Сэлэнгэ мүрэнэй уһа хөөһэтүүлэн бурьюулжа, нэгэн доро урагшаа шуумайлдашаба. Үргөөгдэһэн һүрэг хун шубуудтал адляар үнөөхи басагаднай урилдэн туха сүлөөгүй һэлюурдэнэ. Зүгөөр хараалагдаһан зайнь улам бүри ахигдан хороно. Тиин энэ үсэд шанга тулалдаанай үедэ Буряадай багшанарай институдай студентка Лариса Фроловагай байдарка эршэ хүсэеэ нэмэһэндэл шуумайн гаража, түрүүлэн ерэнэ. Тэрэнэй удаа Нина Бальчугова, оёдолой фабрикын эрхим һэлюуршэн Галина Лобанова гэгшэд һубарилдаһаар ерэнэд. Иигэжэ энэ мүрысөөнэй нэгэдэхи һууриие Л. Фролова, хоёрдохиие Н. Бальчугова, гурбадахиие Г. Лобанова эзэлһэн байна.

Эрэшүүлэй дунда болоһон энэ мүрысөөн бүришье һаа һонирхолтойгоор үнгэрөө. Ушарынь гэхэдэ, эдэнэрнай үнгэрһэн июль, июнь һарануудта РСФСР-эй «Спартак» бүлгэмэйхидэй дундаһаа түрүү һуури эзэлхын түлөө болоһон мүрысөөнүүдтэ хабаадалсажа, муу бэшэ амжалта туйлаһан бэлэй. Тиимэһээ мүнөө бэлиг шадабаряа шадамар бэрхээр харуулжа, харагшадаа ехэтэ һонирхуулһан байна.

...Сэлэнгэ мүрэнэй аали намдуу урасхалые хаха эсхэн ута нарин байдарканууд урагшаа шуумайлдана. Хүн зоной хүхюун зугаа, уһанай долгин эдэ булта нэгэдэхэдээ, ямар нэгэн һүртэ хүгжэм мэтэ холуур сууряатан зэдэлнэ. Гэбэшье эрэшүүлэй дунда үнгэргэгдэһэн, долгин дээрэхи үсэд шанга энэ «тулалдаанда» Олег Сунгуров нэгэдэхи һуури эзэлжэ, харин хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые ЛВРЗ-гэй һэлюуршэн Анатолий Родионов, 1-дэхи һургуулиин һурагша Владимир Афанасьев гэгшэд хубаалдаһан байна.

Мүрысөөнэй һүүлээр нүхэр М. Калаганский шалгарагшадта Хүндэлэлэй грамотануудые. дурасхаалай жетонуудые барюулжа, саашадаа амжалта туйлажа байхыень хүсэбэ.

В. ЖИГЖИТОВ.

„ОЛИМПИИН ҮНДЭР“ ГЭЖЭ НЭРЛЭГДЭБЭ

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). Далайн нюруунһаа 4116 метр үндэртэ оршодог Баруун Монголой Хархар уулын мундарга «Олимпиин Үндэр» гэжэ нэрлэгдэнэ. Мехикодэ үнгэргэгдэхэ олимпиин наадантай дашарамдуулан Японой болон Монголой бүлэг альпинистнүүд энэ хадын үндэрые дабажа иимэ нэрэ үгэһэн байна гээд, МОНЦАМЭ агентство мэдээсэнэ.

СПОРТЫН ҺОНИН

ХОЙНОҺОО ГУРБАДАХИДАА ҮЛЭБЭ

ССР Союзай «А» классай хоёрдохи бүлэгэй футболистнуудай хоорондо эхилһэн наадана эзлжээтэ—хорин дүрбэдэхи уулзалга боложо дүүрэбэ. Мүрысөөнэй таблица хаража үзэхэдэ, эндэ Омскын «Иртыш» команда эрхимлэһээр эрхимлэжэ ябаһан зандаа. Эдэнэр айлшаар ерэһэн Караганда городой «Шахтёрой» футболистнуудые 2:1 гэһэн тоотойгоор шүүгээд табяа. Иигээд байхадаа, дүн хамтадань 33 очкотой болож, эдэнэр түрүү һууридаал үлэбэ.

Эрхимлэгшын хойноһоо дүхэжэ ябаһан командануд мүнөөдөө 28—28 очкотой болобо. Эдэнэрнай хэд бэ гэхэдэ, Хабаровскын СКА, Кемеровэй «Кузбасс», Шэтын СКА командануд болоно. Хоёрдохи һуури эзэлээд ябаһан Хабаровскын футболистнууд айлшаар ерэһэн Душанбе городой «Энергетик» командынхидые 2:1 гэһэн тоотойгоор шүүһэн байна. Мүн «Кузбассай футболистнууд Ташкентскэ областиин «Политотдел» командые 2:0, шэтынхид Фергана городой «Нефтяник» бүлгэмэй футболистнуудые 1:0 тоотойгоор шүүһэн.

Таба, зургаадахи һууринуудые тус тустаа 27—27-оод очкотой болоһон Карагандын «Шахтёр», Фергана городой «Нефтяник» командануд эзэлнэ. «Политотдел», Усть-Каменогорскын «Восток» бүлгэмэй спортсменүүд баһал аб адлихан 26—26 очкотой болож, удаадахи һууринуудта туригдэбэ. Эндэ «Востогой» футболистнууд Эрхүүгэй «Аэрофлодто» айлшалхадаа талмайн эзэдтэ 1:0 гэһэн тоотойгоор шүүгдэһэн байна.

Ашхабад городой «Строитель» Барнаулай «Темп» командада айлшалхадаа, 3:1 гэһэн тоотойгоор шүүгдэһэн юм. Тиигээшье һаа, һүүлдэжэ ябаһан командануудтаа хүсэгдэнгүй, юһэдэхи һуурида үлэбэ. Эдэнэр 25 очкотой. Тус тустаа 24—24 очкотой болоһон командануд гэхэдэ: Томскын «Томлес», Навои городой «Зеравшан», Владивостогой «Луч» командануд болоно. Түрүүшын хоёр командын футболистнууд хоорондоо наадахадаа, «Томлесэй» футболистнууд айлшадаа 1:0 тоотойгоор шүүһэн. «Луч» командынхид айлшаар ерэһэн Ленинабадай «...мир» бүлгэмэй спортсменүүдые 2:0 тоотойгоор шүүһэн ба... Дурсагдагша командануд а... хоёрдохи һууринуудые эзэлнэ...

Хорин гурбаад очкотой бол... ябаһан «Темп», Фрунзе горо... «Алга», Эрхүүгэй «Аэрофлот» командануд удаадахи һууринуудые эзэлхэ болобо. «Алга» командын футболистнууд манай «Сэлэнгэ» командада айлшалхадаа, энэ ... залгадаа 1:0 тоотойгоор шүүгд... аян замаа саашань үргэлжэлүү... һаабдаа. Нүгөөдэ һууриень ... хүүгэй футболистнууд эзэлнэ.

Ээлжээтэ наадана үнгэргэ... хын урдахана арбан гурба... һуури эзэлээд ябаһан Душанбе городой «Энергетик» нэгэ уулза... да шүүгдэмсээрээ, аяар арбан ... гаадахи һуурида туригдэ... Мүн хори нэгэн очкотой үл... Чимкентын «Металлург» арбан ... лоодохи һууридаа үлэбэ. Эд... Красноярскын «Рассвет» кома... да айлшалхадаа 2:0 тоотой... шүүгдэшоо. Тиигэжэ «Расс... бүлгэмэй футболистнууд шу... хоёр очко өөһэдтөө бэшүүлжэ, ... хамтадань 20 очкотой бол... байна. Эдэнэр арбан найма... һууридаа баһал үлэхэ болон... Тэрэшэлэн 20 очкотой болоһон ... най «Сэлэнгэ» мүн лэ арбан ... дэхи һууридаа тоттобо.

Һүүлшын хоёр һуурие Ле... набадай «Памир», Новосибирс... СКА командануд эзэлнэ.

Т. БАДМАЕВ.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО
ХИЛЫН ГААНАҺАА

Сенатор Макговернэй уряа

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Демократическа партиһаа президентын тушаалда өөрынгөө кандидатура дэбжүүлхые оролдодог сенатор Макговерн ДРВ-е бомбодолго дары түргэн болюулхые, «Зүүн-Урда Азидахи шахардуу шанга байдал» гуримшуулхые дахяад уряалба.

Нью-Йоркын «Ла-Гвардия» гэжэ аэродром дээрэ болоһон пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Макговерн иигэжэ мэдүүлээ: «Вьетнамдахи дайн байлдаан, мүн Холбоото Штадуудта дэлгэржэ байһан расизмын аюулые зайсуулха шухала байһан тухай» заагаа.

Американ городуудтахи негр зоной һуудаг газарнуудай байдал һайжаруулха гээшэ шухалын шухала асуудалнуудай нэгэн болоно гэжэ сенатор мэдүүлбэ.

Тус штадта һунгалтын урда тээхи кампани үнгэргэхэ зорилгоор Нью-Йорк ерэһэн сенатор Макговертэй хамта Роберт Кеннедиин тала баридаг зарим хүнүүд ерэлсэ.

Эб найрамдалай, харилсаа холбооной аша туһада

ПРАГА. (ТАСС). Германиин Нэгэдэмэл социалис партиин, Чехословакиин Коммунис партиин делегацинуудай хоорондын хэлсээн Карлова Варада болоод дүүрэбэ.

Уулзалгын һүүлээр хамтын коммюнике толилогдоо. Тэрээн соонь иигэжэ заагдана: хэлсээнүүд хани халуун, нүхэд ёһоной оршон байдалда үнгэрөө. ГДР ЧССР хоёрой хоорондохи харилсаае хүгжөөн һайжаруулхын тула зургаан коммунис, хүдэлмэришэнэй партиин Братиславадахи хэлсээнэй ехэ удха шанартай байһые хоёр тала хэлсээнүүдэй үедэ онсолон тэмдэглэбэ. Өөһэдынгөө партинуудай политика тухай, оронуудтахи байдал тухай делегацинууд харилсан мэдээсээ.

Европодо аюулгүй байдал хангаха, Германиин хоёр гүрэнэй хоорондохи харилсаа заһаруулан һайжаруулха зорилгоор ГДР-эй Арадай палатын гаргаһан шэнэ үүсхэлые КПЧ-гэй ЦК-гай делегаци һайшаана.

1968 оной ноябрьда Москвада болохоёо байһан Коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөндэ бэлэдхэлэй һайнаар хэгдэжэ байһые СЕПГ-гэй, КПЧ-гэй делегацинууд һайшааба.

СЕПГ-гэй, КПЧ-гэй хоорондохи үгэеэ ойлголсолгые улам һайжаруулгада эдэ хэлсээнүүд туһалаа гээд коммюникегэй түгэсхэлдэ хэлэгдэнэ.

ООН-ой Аюулгүйн Соведтэ

НЬЮ-ЙОРК. ТАСС-ай корреспондент Э. Баскаков иигэжэ дамжуулба: Иорданида эсэргүү харата шэнэ аашануудые Израилиин хэһэнһээ уламжалан, Дүтын Зүүн зүгтэ тохёолдоһон байдалые зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлүүлэгдээ.

Заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Иорданиин түлөөлэгшэ Эль-Фарра иигэжэ онсолон тэмдэглэбэ: Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгаһаа уламжалан хүнүүд дахяад алуулаа, Израилиин авиациин августын 4-дэ зэрлиг муухайгаар бомбодоходо, Сальта городой хүн зон, илангаяа үбгэд, хүгшэд, эхэнэрнүүд, үхибүүд алуулаа. Бомбодолгын үедэ «Улаан Хахад һарын» бүлгэмэй хэдэн машина һандаагдаа. Израилиин авиациин зэрлиг муухай бомбодолго хэһэнһээ уламжалан августын 4-дэ Сальта городой үбгэд, хүгшэд, үхибүүд алуулһан байна.

Гал шатаадаг бомбонуудай унахада, Иорданиин нилээд олон саад сэсэрлиг шатаа. Дүтын Зүүн зүгтэхи байдал тухай шиидхэбэри дүүргэлтэ болгохые хүсэдэггүй Израиль иимэ ябуулгануудые хэрэглэхэ гэжэ оролдоно.

Алжирай түлөөлэгшын дурадхалаар делегацинуудай хоорондын зүбшэлэлгэ забһарлагдаһан байна.

Аюулгүйн Соведэй дахяад эхилһэн заседани дээрэ Саудовска Аравиин түлөөлэгшэ Джамиль Баруди үгэ хэлээ. Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые гуримшуулхын тула Аюулгүйн Совет эрид шанга хэмжээнүүдые абаха ёһотой гээд тэрэ мэдүүлбэ.

Тоонь улам нэмэнэ

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнамай Арадай армиин агаарһаа хамгаалха частьнууд Куангбинь провинцида августын 9-дэ американ табан самолёт буудан унагаагаа гэжэ Вьетнамай информационно агентствэ мэдээсэнэ.

Тиимэ болохолоороо, ДРВ-гэй газар дээрэ хамтадаа 3094 американ самолёт буудагдан унагаагдаа.

УРДА ВЬЕТНАМ. **Арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд богонихон забһарлалгын үедэ нүхэрэйнгөө хөөрөө шагнажа байнад.**

ВИА—ТАСС-ай фото.

ХИТАДТА БОЛОЖО БАЙҺАН ҮЙЛЭ ХЭРЭГҮҮД ТУХАЙ

«Полицентризмын теори» гэдэгые шүүмжэлһэн материалнууд Пекинэй газетэнүүдтэ олоор гарана. Маодо «хизаарлашагүйгөөр шүтэхые», «тэрэнэй үмэнэ сэб сэхээр һүгэдэн һуухые», «тэрээндэ үнэн сэхэ байхые» статьянуудай авторнууд уряална. Эдэнь Маогой бүлэглэл соо буруушаагшадай бии болож байһые үшөө дахин гэршэлбэ. Элдэб хархис этэгээдүүд «полицентризмые» али болохоор магтана», гээд «Жэньминь жибао» газетэ мэдэрхэ баатай болоно.

Арми болон хунвэйбинүүдэй туһаламжаар маоистнуудай байгуулһан засагай органуудай тогтууригүй байһан тухай, бүхы Хитад доторхи элдэб бүлэгүүдэй хоорондо болож байһан тэмсэл тухай үдэр бүриин мэдээсэлнүүд гэршэлнэ. Шуһа адхаралгата тулалдаанууд олон газар боложол байһаар.

Цзянсу провинцида «шэнэ тулалдаануудай» болоһон тухай нютагай радио һаяхан мэдээсээ. Засагай шэнэ органуудта эсэргүүсэгшэдые «ангиин дайсад» гэжэ радио нэрлэһэн байна.

Чжэцзян провинциин урда хубида «политическэ горитойхон тулалдаануудай болоһон» тухай Чжэцзян провинциин радиостанци мэдээсээ...

Гуаньчжоугай (Кантон) үйлсэнүүдээр һүни үдэргүй армиин харуулнууд ябана. Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, энэ городтохи оршон байдал «угаа түгшүүрилтэй» болонхой. Городые хинажа байһан армиин частьнуудта эсэргүү ябуулга хэхыень металлургическа заводой хүдэлмэришэдые уряалһан антимаоистнуудые Гуаньчжоудо буудаһан байна.

«Лючжоу райондо—Гуан, Чжуан гэжэ түмэр замда, автомобильна харгы дээрэ буһалгаануудай болоһон тухай Гуаньчжоуда хунвэйбинүүдэй гаргадаг газетэнүүд мэдээсэбэ.

Шанхайн һуралсалай газарнуудта можо бологшодой хоорондын тухай Шанхайн «Цзэфань жибао» газетэ бэшэнэ. Газетын бэшэһэнэй ёһоор, Шанхайн дээдэ һургуулинуудай нэгэндэ «хунвэйбинүүдтэ эсэргүү тэмсэл хэдэг бүлэг бии».

(ТАСС).

ХҮБШЭ ТАЙГЫЕ ХАМГААЛАГША

Зунай аяма халуун үдэр. Наранай элшэ улам бүри шангаар шарана. Тойроод харахада, түргэн урасхалтай Витим голой эрье зубшан нэмжыһэн хүбшэ тайга уняартан хүхэрнэ. Энэ зэнхыгшэ захагүй үргэн тайга дээгүүр «МИ-1» түхэлэй бишыхан вертолёт нэгэ жэгдээр хүнхинэн, аалиханаар, ямар нэгэн юумэ бэдэрһэндэл доохонуур тойрон элинэ. Летчик-ажаглагша Георгий Забаганович Николаевтай хамта ой тайгын гал түймэр агаарһаа сараха командын инструктор В. Корчанов болон үшөө хоёр хүн вертоледой бишыхан түхэреэн сонхоор ногоон торгон мэтэ миралзатан долгилжо байгаа гужа руу нюдэеэ сабшалангүй адаглан шэртэнэд. Теэд гурбан час тухай ниидээд, гал утаанай обёоргдохогүйдэ Витимканай оперативна пункт тээшэ бусаха замдаа хёрхо нюдэтэй Георгий Николаев ойн соорхойдо багахан түүдэгэй бааяжа байхыень адаглан хараба. Тиигээдшье эдэнэрнай ойн соорхойе тойрон нэгэ хэды ниидэһэнэй удаа түүдэгэй бааяжа байһан газарта буужа шэнжэлэн харахадань, жэмэстэ ерэгшэдэй аһааһан гал гэжэ элирүүлэгдээ бэлэй. Энэ дүрбэн үнөөхи галаа унтараагаад, пункт тээшээ ярабагүй. Харин жэмэс түүхэеэ ерэгшэдэй бусаһан мүрыень мүшхэн, Жэлиндын Адагые барин шуумайбад. Юуб гэхэдэ, эдэниие ззатагүй бэдэрэн олоод, гал түймэрэй аюул тухай, ой соо аһааһан түүдэгээ унтаргаагүй орхихогүй тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдэжэ, үшөө дахин шангаар һануулха ёһотой болоно бшуу. Тиигээгүй һаань, эдэнии бусаха замдаа дахин түүдэг табиха гү, али тамхяа унтаргаангүй хаяжа, ойлгомторгүй түймэр табижашье магадгүй ха юм.

Жэлиндын Адагһаа баруун тээ хүнэт, түйсэнүүдые бариһан долоо найман хүнүүдэй һуурин тээшэ зурыһан зүргөөр ябахыень обёоромсоороо, аали намдуугаар дууража байһан хүбшэ тайгые доһолгоһоор урдаханань буубад. Зүгөөр жэмэс түүгшэд вертолёдой юундэ, ямар хэрэгээр бууһыень яагаад мэдэхэ һэм. «Магад төөрижэ, харгыгаа алдажа бууба ха» гэжэ һанаһан үнөөхи жэмэс түүгшэднай вертолёт тээшэ шамдуухан гэшхэлдэжэ ерээ һэн. Эгээл энэ үедэ экипажай инструктор В. Корчанов летчик-ажаглагша Г. Николаев хоёр самолёдһоо буужа, тэдэниие налгай зохидоор угтажа мэндэшэлэлдээд, болоһон ушарыа бултыень, мүн хойшодоо ой тайга соо галай аюулые наринаар сахиха тухай дэлгэрэнгыгээр үни удаан хөөрэлдэбэд.

— Һүүлэй жэлнүүдтэ ой тайгын гал түймэр нилээдгүй үсөөрөө. Ангуушадтай, геологуу... түлеэ модо бэлэдхэгшэдтэй ... аяншалагшадтай уулзаха бү... һануулжа, хөөрэлдөө үнгэр... байгаагүйдэ аргагүй юм. Ой ... га соо гал түймэрэй аюулые ... ринаар сараха тухай хөөрэ... нүүд һуурин тосхонуудай ... шадай дунда үргэнөөр ябуу... даг болонхой. Хэды тии... һаань, «намһаа саагуур, ... һаа наагуур» гэжэ һэн... ябадаг зарим «хүйхэрнүүд» ... нөөшье болотор дайрал... Теэд тэдэнэртэй үсэд нэтэрүү... тэмсэхэ, ойлгуулха гээшэ ... гол зорилго—гээд, Георгий ... ганович энеэбхилэн хөөрэнэ.

Б. ДОРЖИЕВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан түрүү бэшэг. Хяагтын аймагай ажахынуудта ургаса хуряалга тухай С. Климовэй корреспонденци. Түрэл орон доторнай.

Хоёрдохи хуудаһанда: мяхалиг үүлтэрэй мал үсхэбэрилхэ асуудалаар Н. Вахрушевай корреспонденци. ... Анченовэй статья. Редакцида ерэһэн бэшэгүүд.

Гурбадахи хуудаһанда: фотоинформаци. Зүүн-Сибириин ба Алас Дурна зү... байгаалиин баялигые хэрэглэхэ асуудалаар АПН-... материал. Хилын саанаһаа абтаһан мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: спортын һонин. Фоторепортаж. Нютаг нютагай һонин... Соносхолнууд.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ. ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-5..., приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора ... 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-..., отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-3..., 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности ... строительства—61-35, советского строительства и быта—69-6..., культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, ...формации—34-05, общественная приёмная—56-62, машин... бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография Управления по печати при Совете Министров БурАССР

Н-01806. Зак. № 814.